

DARBININKAS

Vol. LXXII, Nr. 5

Vasario - February 6, 1987 - Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Du lietuviai Antanas Terleckas ir Vladas Lapienis — yra išleisti iš sovietinių kalėjimų bausmės terminui dar nepasibaigus. A. Terleckas buvo areštuotas 1979 už įtartą bendradarbiavimą pagrindinio spaudoje. V. Lapienis buvo areštuotas 1985 už atsiminimų ir religinių straipsnių rašymą. Abu išleisti jau yra grįžę į Lietuvą.

Prezidentas Reagan savo pranešime kongresui apie valstybės būklę apgailestavo, kad pastangos atstatyti normalius santykius su Persijos įlankos srityje labai svarbią poziciją užimančiu Iranu ir išvaduoti Libane laikomus amerikiečius įkaltus nepavyko, ir pažadėjo prisiminti už tai visą atsakomybę. Be to, jis pasiūlė eilę įstatymo projektų Amerikos ekonominei konkurencijai pagerinti, gyventojų finansinei naštai dėl juos ištikusios katastrofinės ligos palengvinti, teikiama socialinei paramai neturintiems pertvarkyti ir kt.

Sov. S-gos komunistų partijos gen. sekretorius Gorbačiovas savo kalboje vykstančiam partijos centro komiteto narių suvažiavimui netiesiogiai kritikavo Stalino ir Brežnevo vestą politiką ir partijos biurokratiją, ypač partijos vadus provincijoj, kur jie dažnai virsta tironais, slopinančiais bet kurią iniciatyvą ir skirtingą nuomonę, ir dėlto dažnai suklumpančiais prieš įsigalėjusį kyšininkavimą ir favoritizmą, ir siūlė sudemokratinti partijos pareigūnų rinkimus, leidžiant partijos nariams atvirai pasisakyti dėl kandidatų tinkamumo į partijos postus, išstatant kelius kandidatų į renkamą postą ir vykdančiam slapto balsavimui. Be to, siūlė į atsakingus vyriausybės postus įsileisti partijai nepriklausančius asmenis ir moteris.

Libano policijos uniformom apsirėngę teroristai pagrobė Amerikos universiteto Beirute kolegijos profesorius Allen Steen, Jesse Turner, Robert Polhill ir JAV pasą turintį indą Mihel Eshwar Singh. Manoma, kad ir įkaitų išvaduoti į Libaną nuvykęs anglikonų kunigas Terry Waite yra taip pat teroristų laikomas nelaisvėje.

Vatikano kongregacija savo dekretu pripažino vokiečių karmeličių ordeno vienuolę Teresa Bernadetta della Croce heronijai dorybių turinčia kankine, nes ji būdama žydė (Edith Stein), 1920 m. priėmė katalikybę ir 1933 įstojo į vienuolyną, o 1942 m. kaip žydė buvo nacių areštuota ir rugpjūčio 9 sunaikinta Auschwitz konc. stovyklos dujų kameroje.

Tukstančiai filipinų kairiųjų, siekiami pakeitimų vyriausybės vykdomoj žemės ūkio politikoj, bandė veržtis per policijos užvarą į prezidentūrą, bet kariuomenės daliniai ugnimi buvo sulaukinti. 12 žmonių žuvo ir apie 100 buvo sužeisti. Kiek vėliau kai kuriose kariuomenės bazėse vyko bandymas nuversti prezidentės Corazon Aquino vyriausybę, bet vyriausybei ištikimi kariuomenės daliniai sukilėlius baigia nuraminti.

JAV Aukščiausias teismas vėl atsisakė peržiūrėti nupiliatinto esto Karl Linnas bylą. Jo laukia deportacija į Sovietų Sąjungą.

PARAŠAI BAISESNI UŽ ŽMOGŽUDYSTĘ Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 68

(Tęsa iš praeito numerio)

Antrą kartą kratė mašiną

Mano vairuojama mašina buvo privati, todėl ir maršrutinio lapo nereikėjo. Maždaug apie 17 val. iš milicijos skyriaus, kur sėdėjau būdinčio kambaryje, vėl mane pasikvietė mjr. Jokūbaitis prie mašinos. Antrą kartą mašiną krėtė du nepažįstami civiliai apsirengę asmenys maždaug apie pusę valandos. Kažko ieškojo vis kartodami: "Turi būti daugiau".

Pro šalį ėjo Šakių raj. prokuroras Vidmantas Diržius. Jam apsiakundėjau, kad Šakių raj. VRS pareigūnai savivaliauja, darydami asmeninę ir mašinos kratą be jūsų sankcijos.

Jis atsakė, kad dabar net buto kratai nereikalingas orderis. O kad jie jį daro, matyt, įtaria padarius nusikaltimą. Į priekaištus, kodėl padarius asmeninę kratą, jos neužprotokolavo ir antrą kartą darydami kratą mašinoje nepasikvietė netgi kviestinių, prokuroras nieko neatsakė.

Padarę antrą kartą kratą mašinoje, to kažko "turi būti daugiau" nerado, todėl kratos vėl neužprotokolavo.

Mane sulaukė remdamiesi 146 str., įtardami padarius nusikaltimą. Kadangi mašinoje rado du laužtuvus, tai buvau įtariamasis mašinų ir garažų apiplėšimu.

Įtarė, kad rinko parašus

Kratos ir tardymo metu paaiškėjo, kad šie garažai ir laužtuvai mažiausiai juos domino. Vienas iš jų, pasivadinęs tardytoju, pridūrė: "Jūs ne garažus plėšiate, jūs esate didesni nusikaltėliai už plėšikus, chuliganus ir net žmogžudžius".

"Tai kas gi mes esame, ką gi mes padarėme ir kodėl gi jūs mus paleidžiate, jei mes tokie pavojingi?"

Jis suriko: "Aš žinau, kur jūs važinėjote, ką jūs darėte Šakiuose, Kudirkos Naumiestyje, Gelgaudiškyje, Griškabūdyje ir kt., jūs rinkote parašus, adresuotus LTSR prokurorui, prašydami, kad būtų iš kalėjimo išlaisvinti kunigai!"

Iš šių žodžių paaiškėjo, kad kratos metu ieškoma ne garažų apiplėšimo pėdsakų, o parašų ir pareiškimų, kurie, jų nuomone, esą baisesni nusikaltimai net ir už žmogžudystę.

Ar skystis nusikaltimas?

Po šios diskusijos, draugas prokurore, kilo didelis klausimas būtent, argi kreiptis į jus. Prašyti jus, skystis Jums yra nusikaltimas ir pasak jų, netgi didesnis už žmogžudystę? Gal aš jau po šių dviejų pareiškimų, adresuotų jums būsiu nubaustas griežtesne bausme kaip žmogžudžiai?

Konstitucija nedraudžia skystis

Prašau jį tai atsakyti. Kiek žinau tarybinė Konstitucija nedraudžia net nusikaltėliui skystis, prašyti malonės ir pasigailėjimo. O gal šalia Konstitucijos yra kita parašyta Konstitucija, kuri visa tai laiko bausiu nusikaltimu?

Mane sustabdė, sulaukė, nuvedė į skyrių ir iškratė, remda-

miesi 146 str., t.y. įtardami mane padarius nusikaltimą. Tačiau po dviejų parų paaiškėjus, kad aš neapiplėšiau garažų, kad nepadariau to didesnio nusikaltimo už žmogžudystę, t.y., kad nerinkau parašų, adresuotų jums, prokurorui, kuriais prašoma paleisti nuteistuosius kunigus, — Alf. Svarinską, S. Tamkevičių, J. K. Matulionį — milicija mane paleido.

Kuo jie remiasi?

Draugas prokurore, prašau atsakyti, kuo remdamiesi šiuo metu su manimi elgiasi taip, kaip su nusikaltėliu ir dar blogiau. Pirmą sulaikymo dieną nedavė valgyti, o juk visiems nusikaltėliams duodama tris kartus valgyti.

Kameroje baisu

Mane po pirmos dienos tardymo nuvedė į kamerą. Ji buvo šalta. Po to nuvedė į kitą kūrėnamą kamerą, kuri buvo pilna dūmų. Kad smalkės manęs nenunuodytų, langelį liepė laikyti atidarytą. Dūmai graužė akis, pradėjo skaudėti galvą. Kameroje dienos šveisos beveik nematyti. Į langą įmūrytas storas skardos langas. Jame suvirinimo aparatu išdeginata keleta skylių. buvo sunku atskirti, kada diena kada naktis.

Aukštai virš durų, už metalinio tinklelio, rusvai žibėjo tamsi elektros lemputė. Ką nors paskaityti buvo neįmanoma. Jokios

kėdės, jokio suolelio, o ką kalbėti apie lovą ar patalynę, tualetui čia pat, kameroje, padėtas kibiras, ir turėjau čia kęsti smarvę.

Maistas taip pat nepavydėtinas. ryte — duonos ir arbatos puodelis, pietums — duona su sriuba, vakare — sriuba su duona.

Gulėjo ant purvinų grindų

Antrą naktį gulėti buvo šalta, nes kameros nekūrenamos. Krėtė drebulys. Apsiprausti ir nusiskusti nėra kur. Išstovėti dvi paras neįmanoma, todėl atsiguliau ant purvinų grindų su išiegnais drabužiais. Kai išleido, drabužiai buvo suglamžyti ir purvini. Iki namų 60 km važiuoti autobusų. Kur eiti, gėda žmonėms pasirodyti ir bijai, kad tavęs kas neatpažintų. Kur dėtis? Taip atrodo po dviejų parų iš VRS išėjęs tarybinis pilietis. Kas atlygins moralinę ir materialinę skriaudą?

Atsisakė paimti mašiną

Mašiną pastatė nesustatę akto ir neužplombavę, kada mane uždarė į kamerą, su visais daiktais pasiėmė. ir mašinos raktelius. Kai po dviejų parų mane paleido, mašiną atsiimti atsisakiau, nes ji buvo ne mano ir kas joje buvo šeimininko, nežinojau. Taigi bijojau, kad trūkstant kokių nors daiktų, savininkas manęs neapkalintų."

Pabaltiečių Santalkos informacija ir biuras Vienoje. Iš k. V. Jokubaitis, nepažįstama, A. Klimaitis — to biuro vedėjas, dr. K. Bobelis — Vliko pirmininkas, G. Damušytė, M. Samatienė. Nuotr. L. Tamošaičio

LIETUVOS KRIKŠTO ATGARSIAI LENKIJOS

"Lietuvos krikštas ir jo bažnytiniai-politinės pasekmės", — tokia tema lapkričio 12 dieną Krokuvoje įvyko mokslo seminaras Lietuvos krikšto šešių šimtų metų jubiliejui atžymėti. Seminarą surengė Popiežiškosios teologinės akademijos Krokuvoje bažnytinės istorijos fakultetas.

Seminaro programą sudarė penkos paskaitos, kurių vieną skaitė iš Romos pakviestas Popiežiškojo Grigaliaus universiteto profesorius lietuvis istorikas jėzuitas kunigas Paulius Rabiakauskas.

Jo paskaitos tema buvo "Lietuvos krikštas". Profesorius Rabiakauskas savo paskaitą skaitė vokiečių kalba.

Kiti paskaitininkai buvo lenkai: Jogailos universiteto Krokuvoje profesorius Stanislaw Szczer, kuris kalbėjo apie diplomatinis pasirusimus Krėvės unijai, Lenkijos Mokslo akademijos narys dr. Tadeusz Trajdos

PRIMENA STATKEVIČIŲ

Tarptautinės Amnestijos Organizacijos biuletenis spalio mėnesio numeryje sąžinės belaisvių sąrašuose išskirtinai paminėti Lietuvos Helsinkio grupės nari dr. Algirdas Statkevičius.

63-jų metų amžiaus dr. Algirdas Statkevičius nuo 80 metų yra įkalintas psichiatrinėje klinikoje. Dr. Algirdas Statkevičius, rašo

Prof. dr. Antanas Maceina savo darbo kambaryje Vokietijoje.

MIRĖ PROF. DR. ANTANAS MACEINA

Miunstery, Vokietijoje, š.m. sausio 27 mirė žymusis lietuvių tautos filosofas, daugelio knygų autorius prof. dr. Antanas Maceina, keliolika metų negalavęs širdimi.

Velionis buvo gimęs 1908 sausio 27 Bagrėnų kaime, Ašmintos valsčiuje, Marijampolės apskrityje. 1924 m. baigęs Prienu Žiburio gimnazijos 5 klases, įstojo į Vilkaviškio kunigų seminariją, kur baigė pilną gimnazijos kursą.

1928 - 32 studijavo filosofiją ir pedagogiką Vytauto Didžiojo universitete teologijos-filosofijos fakultete. Studentaudamas 1930 pirmininkavo ateitininkų meno draugijai Šatrijai, 1930 - 31 redagavo Ateitį ir išvertė keturias Tihamer Toth knygas jaunimui. 1932 - 35 studijas gilino Liuvene, Friburge (Šveicarijoje), Štrasburge ir Briuselyje.

Vytauto Didžiojo universitete 1934 gavo dakataro laipsnį ir 1935 apgynė habilitacijos darbą. 1935-40 buvo privat-docentas Vytauto Didžiojo Universiteto teologijos-filosofijos fakultete.

Pirmojo bolevikmečio metu buvo pasitraukęs į Vokietiją.

1941 laikinosios vyriausybės pakviestas buvo Kauno universiteto filosofijos fakulteto docentas, 1942 pakeltas į ekstra-ordinarius profesorius, 1942-43 išrinktas fakulteto dekanu.

Artėjant naujai bolševikų okupacijai, vėl pasitraukė į Vokietiją ir čia 1944-49 gyveno pabėgėlių stovyklose Schweinfurte, Nuerdingene, Schw. Gmuendėje. 1949 persikėlė į Vokietijos Freiburgą, kur nuo 1956 buvo Freiburgo universiteto dėstytojas. 1959 persikėlė dėstyti į Miunsterio universitetą. Čia išsilaikė iki pensijos 1970, iš tikrųjų dėl širdies negalavimų nedarbingas jau buvo 1967 m.

Lietuvoje Maceina daugiausia rūpinosi trimis sritimis: pedagogika, kultūros istorija ir socialiniu klausimu. Visais šiais klausimais parašė daugybę straipsnių, išleido eilę veikalų. Vokietijoje visi veikalai daugiausia gvilidena plačia prasme suprastą religijos filosofiją. Daug dėmesio skyrė nepasaulėžiūrinės politikos sampratai išvystyti.

Velionis buvo reto produktyvumo autorius, keletą veikalų paskelbęs ir vokiškai. Kaip profesorius turėjo didelį pasisekimą, jo paskaitų klausėsi šimtai studentų ir Kaune ir Vokietijos universitetuose.

Visuomeniniame gyvenime daugiausia reiškėsi ateitininkuose, 1947 - 49 buvo ateitininkų federacijos tarybos pirmininkas ir ėjo federacijos vado pareigas. Taip pat buvo Lietuvių Fronto ideologas.

Velionio veikla buvo labai plati. Drauge jis buvo ir filosofas, ir teologas, visuomenininkas ir poetas. Kaip poetas itin pasižymėjo savo giliai prasmingais eilėraščiais, 1965 Antano Jasmanto slapyvardžiu išleido eilėraščių rinkinį Gruodas ir gavo Lietuvių Rašytojų Draugijos premiją. 1980 išleido antrąjį poezijos rinkinį. Ir niekad ne namolei. Jo poezija pasižymi giliu subtilumu, skambia forma.

Visoje savo veikloje Maceina krikščioniškos pilnatvės šviesoje ieškojo atsakymo į amžinąsias problemas. Jo mirtis tai didelis nuostolis lietuviškai filosofijai, teologijai, poezijai. Jo raštai dar kartą kartoms kalbės apie žmogaus gyvenimo rūpesčius ir švytės krikščioniška šviesa.

dijų rankraštį. 51 - 56 metais, primena Amnesty International biuletenis, dr. Statkevičius buvo kalinamas Sibire.

Šalia informacijų, Amnesty International biuletenis pateikia dr. Algirdo Statkevičiaus nuotrauką.

Islaminių valstybių vadai, nepaisydami įvairių teroristinių grupių grąšinimų, susirinko Kuvaite konferencijos Irako ir Irano karo sukeltom problemom aptarti, bet Iranas šią konferenciją boikotuoja. JAV, reikšdamos šiai konferencijai pritarimą, pasiuntė iš Viduržemio jūros 5 karo laivus į šiaurinę Persijos įlankos sritį.

Savaitės įvykiai

Sovietų Tass paskelbė, kad sausio pabaigoj didelėm gelbėtojų pastangom buvo išgelbėti 1.200 žvejotojų, kurie, nuo kranto atitrūkus ledo lyčiai, buvo stipraus vėjo nupūsti į jūrą Rygos įlankoj prie Jūrmalos. Esą buvę ir žmonių aukų.

Izraelio okupuoto vakarinio Jordano kranto 500 studentų, nepaisydami Izraelio gynybos ministerio Yitzhak Rabin įspėjimo, paminėjo svarbiausios PLO sudarančios organizacijos Al Fatah 22 m. sukaktuves. Demonstruodami nešė Yasair Arafat paveikslus ir dainavo tautines dainas.

Pasitraukiantis JAV ambasadorius Sov. S-gai Arthur A. Hartman pareiškė, kad ryšium su Amerikos žurnalisto Nicholas R. Daniloff iškeitimu į JAV sulaukė sovietų šnipą Gennadi Zacharov buvo susitarta, kad Sov. S-ga išleis ir tris sovietų kalėjimuose laikomus disidentus Juri Orlov, Irina Ratušinskaja ir David Goldfarb.

Andrej Sacharovui prašius, iš psichiatrinės ligoninės buvo paleistas ten nuo liepos m. už pareiškimą emigruoti laikomas lėktuvų navigatorius Serafim Janjiukov.

Antroji tarptautinė anglikonų ir Romos katalikų konferencija susitarė dėl abiejų Bažnyčių nusistatymo dėl žmonių išganymo ir dėl Bažnyčios vaidmens jame. Ankstyvesnioji konferencija jau buvo susitarusi dėl eucharistijos, sielovados ir popiežiaus autoriteto.

Vakarų Vokietijos parlamento rinkimus, kaip ir buvo laukta, laimėjo kraštą valdžiusios koalicijos partijos: krikšč. demokratų partija surinko 44.3 proc. ir Laisvųjų demokratų — 9.1 proc. balsų. Opozicinės partijos gavo: socialdemokratai — 37 proc. ir žalieji — 8.3 proc. balsų.

JAV ir Mongolija užmezgė diplomatinis santykius, nors dėl to JAV gali susilaukti Kinijos nepasitenkinimo, nes Kinija nėra atsisakiusi teritorinių pretenzijų Mongolijai.

Vakarų Vokietijos policija areštavo ten anksčiau sulaukto libaniečio teroristo Mohammed Ali Homadei brolį Abbas Ali Homadei. Dėl ankstyvesnio arešto Libane buvo pagrobti du vokiečiai įkaitais Rudolf Cordes ir Alfred Schmidt.

Kanados min. pirmininkas Brian Mulroney pasiskundė ten atsilankiusiam JAV viceprezidentui Bush, kad Kanada yra nusivylusi dėl prezidento Reagan pasirašyto susitarimo dėl prekybos, gryo vandens ir rūgštingo lietaus nevykdymo.

Prie registracijos stalo Vliko seimo metu iš k. Z. Juras, P. Varkala — garbės narys, A. Klimaitis — pasaulio pabaltiečių santalkos biuro vedėjas Vienoje, V. Skirius, Birutė Venskuvienė, A. Venskų iš Paryžiaus. L. Tamošaičio

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIAI!

Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 69 m. išvakarėse Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas ir Tautos Fondas sveikina lietuvius visame pasaulyje.

Visų pirma mūsų žvilgsnis krypta į Sovietų Sąjungos okupuotą Lietuvą ir ten gyvenančius mūsų tautiečius, nešančius sunkią vergiją jau 47-ius metus.

Mūsų visų didžiausia pagarba ir padėka Tėvynėje pagrindinių žmogaus teisių gynėjams, kaliniams tolimo ištėrimo lageriuose, psichiatrinėse ligoninėse ir kalėjimuose.

Visi gėrimės ir didžiuojamės okupuotos Lietuvos pagrindinio leidinio — Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika, Aušra ir kt., liudijančiais nepalaužiamą Tautos ryžtą išsaugoti savo kilniasias dvasines vertybes.

VLIKas daro viską, kas įmanoma okupuotos Lietuvos laisvės bylai ginti ir tautos valstybinio suverenumo atstatymui priartinti. VLIKas ir toliau vykdo 1944 m. vasario 16 atsišaukime VLIKo pareiktą visiems geros valios lietuviams kvietimą "nusiteikti tarpusavio bendradarbiavimo ir vienybės dvasia nelygstamoje kovoje dėl Lietuvos". Šio pareiškimo siekimą ir toliau vykdykime.

VLIKas bendradarbiauja ir su pagrindinėmis bendro likimo

Sov. S-ga nutraukė Britanijos BBC radijo transliacijų rusų kalba trukdymus.

Kinija dėl jų liberalinių pažiūrų pašalino Mokslų akademijos prezidentą La Jiaxi ir viceprezidentą Yan Dongsheng.

Tarp Indijos ir Pakistano atsirado nauja įtampa, ir abi valstybės kaltina viena antrą kariuomenės telkimu pasieny.

Baltijos tautų — latvių ir estų organizacijomis. Šio junginio darbo vaisiai buvo 1985 m. SSSR teismas Kopenhagoje ir Laisvės ryžto Žygis Baltijos jūra ir Skandinavija ir pernai Vienoje (Austrijoje) demonstracija už Baltijos tautų laisvę.

Visiems suprantama, kad VLIKo darbams reikia ne tik didelio žmonių ir grupuočių, ryžto ir pasišventimo; reikia jiems ir finansinio pagrindo.

Lietuvos laisvinimo veiklai finansuoti pagrindinis lėšų telkėjas yra Tautos Fondas. Jo nariai ir rėmėjai savo pinigine auka įgalina ELTA biuletenių leidimą keliomis kalbomis, paremti radio transliacijas į okupuotą Lietuvą, išlaikyti Informacijos įstaigą Washingtone ir kitus VLIKo atliekamus darbus.

Dėkodami Tautos Fondo rėmėjams, prašome visus lietuvius ypač Vasario 16-sios progą

atsiminti Tautos Fondą savo dosnia parama. Kiekviena auka prisideda prie Lietuvos laisvės artėjimo.

Su savo sveikinimais norime pakartoti VLIKo 1944. II. 16 deklaracijos Lietuvoje pirmąjį teiginį: "Lietuvių Tautos laisvė ir Lietuvos valstybės nepriklausomybė yra Tautos egzistencijos ir jos visokeriopos gerovės būtinoji sąlyga". Šio pareiškimo siekimą ir toliau vykdykime vieningai. Vardan tos Lietuvos vienybės teįdyti!

Dr. Kazys Bobelis,
Vliko pirmininkas

Prel. Jonas Balkūnas, P.A.,
A.L.B. ir Tautos Fondo
garbės pirmininkas

Juozas Giedraitis,
Tautos Fondo
Valdybos pirmininkas

STIPRINKIME BENDRĄ KOVĄ!

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo šventės proga kviečiame laisvojo pasaulio lietuvius stiprinti mūsų bendrą kovą už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, kurią sėkmingai veda visų kraštų Bendruomenės.

Kviečiame tautiečius gausiai dalyvauti Vasario 16 dienos minėjimuose ir su savo moraline bei materialine parama tą laisvės

kovą tęsti ir Bendruomenių atliekamus darbus remti.

Vytautas Kamantas,
PLB v-bos pirmininkas

Algimantas S. Gečys,
JAV LB Krašto v-bos pirmininkas

Algis Pacevičius,
Kanados LB Krašto v-bos pirmininkas

ŠVEDIJOJE APIE LIETUVĄ

Plačiai skaitomas Stokholmo dienraštis "Dagens Nyheter" neseniai atspausdino dviejų švedų jaunuolių straipsnius, kuriuo-

se švedų visuomenė ir politiniai veikėjai yra kviečiami parodyti daugiau dėmesio ir solidarumo Pabaltijo tautom ir jų problemom.

Straipsnių autoriai yra dviejų Švedijos politinių partijų — Centro ir Liberalų partijų — jaunimo sąjungų vadovai.

Centro partijos atstovas Andreas Carlgren kelia mintį, kad Švedija turėtų sustabdyti didžiausios pasaulyje atominės jėgainės statybą Lietuvoje. Autorius ypač reiškia susirūpinimą dėl nepakankamų apsaugos priemonių Ignalinos jėgainėje ir dėl jos galimų pavojingų pasekmių gamtos aplinkai.

Carlgrėn atkreipia dėmesį, kad atominės jėgainės Lietuvoje projektas buvo sovietų Lietuvai primestas visiškai neatsiklausus vietos gyventojų. Autorius įspėja, kad totalistinės valstybės atominė politika gali sudaryti didžiausią pavojų žmonijai.

Liberalų partijos jaunimo sąjungos pirmininkas Torbjörn, iš savo pusės, skatina Švediją pastoviai kelti Pabaltijo kraštuose sovietų vykdomus žmogaus ir tautų teisių pažeidimus, paremti Pabaltijo kraštų laisvės bylą.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

DARBININKO ADMINISTRACIJOS, 341 Highland Blvd., galima įsigyti lietuviškų ir angliskų knygų apie Lietuvą, plokštelių, sveikinimo kortelių, gintaro, baltinukų, juostų, įvairių suvenyrų.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P-way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, New ark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobilių pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujojoje vietoje — OHLERT-RUGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigą kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS-JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami po laidotuvių pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA" — WICN 90.5 FM, Worcester, Mass., girdima teledieniais nuo 8 iki 9 val. vak. Inž. E. V. Meilus, Jr., vedėjas. 70 Curtis St., Auburn. MA 01501. Tel. 617 753-7232.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT. — "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtad. nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Sekmad. 1:05 - 3 val. popiet iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt. 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sėkmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229 - 9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK,
NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOS.
SE. ĮSTAIGA PRIE SV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSŲ VIENITELE VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

109 - 22 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privažavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (718) 441 - 0909
Susitarti dėl įlaiko ir pasitikrinti kainas

IMPORTANT TRAVEL INFORMATION ...

As specialists in travel to and from Lithuania, we are pleased to offer the following special services in 1987:

It is now possible to invite relatives living in Lithuania on a visit to the United States and Canada. To initiate the proceedings, we prepare the required legalized documentation.

2. If you are planning to visit relatives in Lithuania for an extended stay at the home of relatives, we can assist you with the necessary procedures for special visitor's visa.

3. If you wish to visit as a tourist with limit of stay of five days in Lithuania, we can make your travel arrangements at any time on an independent basis in combination with visits to any other European cities.

For information regarding our special services, please write or call: Telephone 212 972 - 0200

BALTIC - AMERICAN HOLIDAYS, INC.

A DIVISION OF

ROBERT J ELLYN TRAVEL, INC.
501 FIFTH AVENUE AT 42ND STREET
SUITE 1605
NEW YORK, NEW YORK, 10017

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS

Į LIETUVĄ
MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360
Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Profesoriaus Antano Maceinos netekus

Vokietijoje, Miunsterio miesto ligoninėje, sausio 27, per savo gimtadienį, mirė prof. dr. Antanas Maceina, vienas iš iškiliausių krikščioniškos minties filosofų, teologas, poetas, visuomenininkas, daugelio, daugelio knygų ir straipsnių autorius. Mirė atbaigęs savo gyvenimo 79 metus.

Dr. Antanas Maceina priklausė prie tos jaunosios nepriklausomos Lietuvos inteligentų kartos, kuri gimnazijos mokslus baigė pirmajam nepriklausomybės dešimtmetyje, toliau studijavo Kauno universitete, studijas dar gilino Vakarų universitetuose ir, grįžę į Lietuvą, visa savo jaunatviška jėga ir talentu įsijungė į Lietuvos kultūrinę bei mokslinę veiklą. Išaugo iš ateitininkų ideologijos, ją pagilinę studijomis Vakarų universitetuose, jie kūrė vakarietišką, krikščionišką Lietuvą.

Jie buvo visi profesoriai, rašto žmonės, visuomenininkai. Prie tos judrios, dinamiškos ir entuziastingos kartos priklausė: istorikas Zenonas Ivinskis, lietuvių literatūros profesorius ir žurnalistas Juozas Brazaitis, teologas visuomenininkas kun. Stasys Yla, meno istorijos profesorius, visuomenininkas Jonas Grinius ir krikščioniškos minties filosofas, pedagogas, visuomenininkas Antanas Maceina. Visi jie jau pasitraukė iš mūsų gyvenimo, savo darbais, raštais ir veikla praturtinę Lietuvą.

Jie sudinamino nepriklausomos Lietuvos antrąjį dešimtmetį. Iš jų išaugo tokie žurnalai bei laikraščiai kaip Židinys, Naujoji Romuva, XX amžiaus dienraštis. Tie vardai patys kalba už save, ką jie reiškė ano meto lietuviui inteligentui, kuris rūpinosi savo tautos ateitimi ir dienos aktualiais klausimais.

Kai Lietuvą ištiko didžiosios nelaimės, okupacijos ir kiti negandai, jie ir toliau tęsė savo įsipareigojimus: rašė, trūksė ir aktyviai dalyvavo visuomeninėje veikloje, kad tautai lengviau būtų pakelti jos nelaimės dienas, kad ji būtų kultūringesnė ir šviesesnė.

Visi jie buvo skirtingi, visi labai reikalingi, visų palikimai dideli. Ir prof. A. Maceinos palikimas labai didelis — daugybė straipsnių periodikoje ir parašyta daug visokių knygų.

Jis buvo prof. St. Šalkauskio mokinių. Pirmosios jo knygos ir straipsniai buvo parašyti sunkiu šalkauskiniu stiliumi. Paskui jis pats susiprato ir sugebėjo sukurti lengvą poetinį stilių. Sugebėjo ir savo medžiagą taip išdėstyti, taip aprašyti, kad jo raštus galėjo skaityti ir filosofijos nestudijavę. Lengva rašymo forma ir pagreitinio jo kūrybą, padaugino knygų skaičių.

Pradėjo nuo pedagogikos, nuo auklėjimo klausimų. Jo disertacija buvo apie tautinį auklėjimą. Privatdocento teisėmis gauti parašė habilitacijos darbą — Ugdomasis veikimas. Ir universitete dėstė pedagogiką. Bet greitai jis tą sritį paliko, rašė kultūros filosofijos ir socialinių klausimų, sudomino jį prometizmo problema. Jis mėgo paimti literatūrinį pavyzdį ir jį išnagrinėti filosofijos, religijos šviesoje. Iš Dostojevskio "Brolių Karamazovų" paėmė Didžiojo Inkvizitoriaus legendą ir per ją nagrinėjo žmogaus būties problemas. Maceinos raštai priklauso plačiai suprastai religijos filosofijai.

Jo mėgstamiausios paskaitos universitete ir buvo kalbėti apie literatūros veikalus ir drauge filosofuoti apie žmogaus didžiųjų būties rūpesčius. Vokiečių (nukelta į 4 psl.)

Parodos eksponatai į Vilnių buvo atsiųsti anksčiau, bet buvo ir tokių, kurie pavėlavo. Jau katalogai buvo išspausdinti lietuvių, rusų ir lenkų kalbomis. Geresnius pasivėlinusius darbus išstatė taip be jausmų kataloge. Ekspozitais tvarkė ir visą parodą įrengė A. Žmuidzinavičius ir M. K. Čiurlionis su keliomis tartinėmis.

Kaip minėta, paroda buvo įrengta inž. Petro I. Vileišio namuose antrame aukšte. Parodos tvarkytojai visi buvo muzikaliai, tai dainuodami kabino eksponatus.

Kas tie parodos dalyviai?
M. K. Čiurlionis išstatė: Pasaulio sutvėrimo ciklą — 13 paveikslų, Audros ciklą — 6 paveikslius, Rex — triptiką, Himnų, Ramybę, Rūstybę, Bokštą ir dar keletą kitų.

Jonas Danauskas iš Rozalimo, Kazimieras Gabrėnas iš Ventpilsės ir Ipolitas Jauniška iš Vėliūnų — Lenkijos — atsiuntė architektūros projektų.

Antanas Jaroševičius iš Kazanės, grafikas, technikos mokyklos mokytojas, atsiuntė grafikos darbų ir architektūros projektų, iš viso 19 kūrinių.

Minėtas Petras Kalpokas iš Müncheno atsiuntė 6 paveikslius.

Vladas Leščinskis iš Rostovo prie Dono — 37 paveikslius. Tai buvo vietos peizažai ir buitiniai

TARNAITĖS DAINUOJA, LANKYDAMOS PARODĄ 80 metų nuo pirmosios lietuvių dailės parodos (4)

vaizdai. Jis savo kilnojamas parodas buvo surengęs Kijeve, Žitomire, Kamenece ir Belo-Cerkovske.

Mikalojus Lingvis iš Šiaulių — 1 paveikslą.

Aleksandras Paliukaitis iš Varšuvos — Žiema Lietuvoje ir dar 5 paveikslius.

Jonas Piaseckis iš Rostovo prie Dono — 15 pav. Tai buvo daugiausia Kaukazo gamtovaizdžiai, bet buvo ir vienas lietuviškas paveikslas — Nevėžis.

Minėtas Petras Rimša šalia Lietuvos mokyklos buvo išstatęs Valančiaus, Daukanto, Baranauko, Basanavičiaus portretus, biustų, iš viso 11 skulptūros darbų.

Kazys Stabrauskas iš Varšuvos atsiuntė 4 paveikslius, jų tarpe buvo didžiulis "Žinyčios bokštas Vilniuje". Stabrauskas laikė save lietuvių, buvo geras dailininkas, vėliau, susikūrus nepriklausomai Lietuvai, prie jos kažkaip nepritapo ir liko Varšuvoje.

Kajetonas Šklėrius iš Liepajos, buvo baigęs skulptūrą, atsiuntė Vytauto Didžiojo biustą. Šiuo darbu jis pats buvo nepatenkintas. Tuo pačiu metu jis rengėsi pereiti į akvarelės techniką.

Karolis Vitkauskas — 3 akvarelės.

Vilniaus gyventojas Lucianas Uzembla atsiuntė trejetą darbų XIX amžiaus dailininko Jono Zankevičiaus (1825 - 1888) kūrinių. Tai buvo Italas berniukas, Lietuvos tipai, Griuvėsiai. Nors tie paveiksliukai daugiau tiko muziejui, nei parodai, bet ir juos išstatė, nes dailininkas buvo vilnietis, mokėsi Peterburgo dailės akademijoje ir Romoje. Jis buvo žymus portretistas, tarp kitų sukūrė S. Daukanto ir M. Valančiaus portretus.

Vytautas Žičkauskas iš Varšuvos — 7 skulptūros darbai.

Juozas Zikaras, mum gerai žinomas skulptorius, tuo metu dar studijavęs Peterburge, atsiuntė 3 darbus — Knygnešys, Mergaitė su gėlėmis ir Bedarbis. Antanas Žmuidzinavičius išstatė 35 darbus.

Iš nepatekusių katalogan dėl pavėlavimo dar buvo išstatyta:

Kazys Kriščiukaitis iš Vilniaus — 3 pav.

Giedravičius — keletas akvarelių ir piešinių.

Dragūnas iš Mirgorodo — kelios dešimtys keramikos darbų.

Parodoje nedalyvavo

Parodoje dėl įvairių priežasčių nedalyvavo eilė jau baigusių dailės mokslus dailininkų. Tokie buvo Lūčūnas iš Taškento,

baigęs Peterburgo dailės akademiją, Žigmas Petravičius iš Peterburgo ir Krokuvos dailininkai: Justinas Vienožinskis, Vaitiekus Staneika, Kazys Ulianskas, Adomas Varnas net buvo pasipiktingę, girdi, kam reikia tokią parodą ruošti, nes tauta nesidomi lietuvišiais dailininkais.

Peterburge gyveno jau pasireiškęs dailininkas Mstislavas Dobužinskis, bet jis tada buvo įsijungęs į modernistų rusų dailininkų judėjimą ir tuo reikalu mažai domėjosi. Jis jau suvaidino svarbią rolę dail. M. K. Čiurlionio atveju, išskeldamas jį kaip lietuvių žymų dailininką ir muziką.

Nedalyvavo Jonas Šileika iš Chicago, vėliau aktyviai prisidėjęs prie lietuviškų dailės; tapytojas Juozas Kodis, kuris buvo kilęs iš Chicago, tuo metu dar mokėsi Paryžiuje ir vėliau dėl nelaimingos meilės nusišovęs. Nedalyvavo ir architektas — skulptorius Antanas Vivulskis iš Paryžiaus.

Šis buvo didelė pajėga, buvo karštas lietuvis, nors lietuviškai dar nebuvo išmokęs. Prancūzijoje jis buvo jau pastatęs eilę bažnyčių, kitų pastatų. Tuo metu jis buvo sukūręs Šiluvos bažnyčios projektą. Tą projektą ir žadėjo atsiųsti į parodą, bet nespėjo. Pagal šį projektą ir buvo pastatyta Šiluvos kapinių koplyčia. Kitas visiem mum žinomas jo darbas yra Trys kryžiai, stovėję Vilniuje ant kalno. Kryžius kaip labai jau iš visur matomą religinį papuošalą okupantai susprogdino.

Sukeltas parodos entuziazmas

Parodos atidarymo metu be dr. Jono Basanavičiaus kalbos dar buvo pasakyta daug sveikintimo kalbų. Sveikino kitos tautybės, kad štai atbunda lietuvių tauta ir jau surengė savo pirmąją meno parodą.

I parodos atidarymą atvyko dailininkų giminės, draugai. Atvyko visa Čiurlionio šeima, atsivežė net dvi mažametes sesytes. Atvyko Petro Rimšos namiškiai, o A. Žmuidzinavičiaus kaimynai džiūka atsivežė dešrų ir kitų gerbiųjų dailininkams pavašinti.

(nukelta į 8 psl.)

Vliko seime Londone, Anglijoje, atlikusios svečių registraciją ir juos sutikusios bei globėjusios iš k. M. Zokienė ir R. Grupiljonaitė. Nuotr. L. Tamošaitis

žodžiais, pasakytas stud. ateitininkų konferencijoje 1937.X.24, kad Lietuva per vėlai priėmė krikščionybę. Jeigu tai būtų buvę padaryta keliais šimtais metų anksčiau, Lietuva būtų turėjusi žibantį, imponuojančią civilizaciją, o jos ribos būtų siekusios net už Kijevo. Krikščionybė priėmimo pavėlavimas Lietuvai nepaprastai daug kainavo. Lietuvio prakeikimas buvo jo pavėlavimas.

IV. KRIKŠČIONYBĖS ĮVEDIMO REIKSMĖ

Aišku, pavėluotas krikščionybės priėmimas nebegalėjo atitaisyti tų žaizdų, kurios Lietuvai buvo padarytos ilgamečių kovų su kryžiuočiais ir taip pat ilgamečio gyvenimo rusiškosios kultūros įtakoje. Tačiau krikščionybė dar buvo reikalinga apsaugoti Lietuvai nuo tolimesnių pavojų, kurie tebe grėsė tiek iš ordino, tiek iš rusiškosios kultūros pusės, ir sudaryti naujoms tinkamesnėms sąlygoms politiniam, kultūriniam ir religiniam lietuvių tautos gyvenimui.

Kalbėdami apie krikščionybės įvedimo reikšmę, suprantama, negalime liesti šio klausimo visoje jo platumoje. Pasitenkime paminėti tik tuos politinius laimėjimus, kuriuos yra atnešęs daugiau pats krikščionybės įvedimo faktas ir tai tik tų laikų Lietuvai, ir, be to, tas sąlygas, kurios, krikščionybę įvedus, susidarė kultūriniam ir religiniam gyvenimui formuotis nauja, geresnė ir mūsų tautai išganingesnė kryptimi.

1. Vokiečių ordino nuginklavimas ir Vakarų palankumo laimėjimas

Politinio atžvilgiu Lietuvai buvo svarbu galutinai baigti amžinas kovas su kryžiuočių ordinu. Lietuvos politikos vadai pagaliau įsitikino, kad, per pusantro šimto metų kryžiuočių ordino nenuginklavę jėga, ir toliau vieni patys to neįstengs pada-

ryti, nes ordino karinių jėgų šaltiniai buvo neišsemiami. Diplomatinės ir propagandinės priemonės prieš ordną Vakarų Europoje taip pat nepasiekdavo savo tikslo, nes, pati likdama pagoniška, Lietuva, aišku, negalėjo turėti per daug pasitikėjimo krikščioniškuosiuose Vakaruose. Buvo aišku, kad bent moralinis kryžiuočių ordino nuginklavimas (o tai buvo svarbiausia) buvo galimas tik krikščionybę ir tai Vakarų krikščionybę priėmus. Rytų krikščionybė — stačiatikybė — priėmimas ordino pastangų reikalavo, aišku, dar nebūtų panaikins.

Ir iš tikro, kad ir pavėluotu, krikšto priėmimu Lietuva pagaliau išmušė kryžiuočių ordinui iš rankų ginklą. Kovoti su krikščioniška Lietuva jam buvo jau nebeįmanoma. Bent jis nebegalėjo varyti akcijos prieš Lietuvą Vakarų Europoje ir laukti iš jos paramos. Tapusi krikščioniška, Lietuva galėjo primesti tiek ordinui, tiek ir Vakarų Europai, kad jos krikščioninimas kardu yra jau nebereikalingas. Nors ordinas ir po Lietuvos krikšto nesiliovė vedęs agresyvią politiką Lietuvos atžvilgiu ir grąsinęs kardu, tačiau jis nebeteko moralinės paramos tiek apaštališkosios kūrjos, tiek ir vietos vyskupų, nors krikščioniškoji Europos visuomenė, nepaliaujamos ordino propagandos klaidinama, dar gerai nesiorientavo. Romos kūrja jau žinojo aiškiai dalykų padėtį ne tik iš Lietuvos ir Lenkijos vyskupų pranešimų, bet ir iš savo pasiuntinių, ir ji rėmė ir palaikė Vytautą. „Livonijos, o kartu su jais Prūsijos vyskupai, daugiau paklūsdami popiežių autoritetui, pradėjo jau mažai teremti agresingą ordino politiką ir jų nukreiptus prieš Vytautą žygius. Vytautas pas vyskupus laimėjo tiek, kad buvo gretinamas kartu su kitais katalikų kunigaikščiais, nors Ordinais, matydami sau tame pavojų, ir nenorėjo to pripažinti“¹.

Krikštą priėmusios ir Vytauto vadovaujamos Lietuvos karas prieš totorius, kurį ypatingai rėmė

popiežius Bonifacas IX, nors ir pasibaigė pralaimėjimu (1399 m. ties Vorksla), tačiau labai išgarsino Vakarų Europoje krikščioniškosios Lietuvos vardą ir tuo būdu sklaidė ordinų gaudus, kad lietuviai bendrauja su musulmonais.

Kitas iš Lietuvos krikšto išplaukęs politinis Lietuvos laimėjimas buvo jungtinėmis lenkų lietuvių pajėgomis 1410 m. laimėtas Tanenbergo mūšis, visiškai palaužęs vokiečių ordino galybę. „Tanenbergo mūšyje ordino jėgos buvo sunaikintos... Pralaimėjimo garsas aplėkė visą pasaulį, ir visi žinojo, kad ordinas pralaimėjo mūsų ne su pagonimis, o su dviem valdovais krikščionimis. Niekas nesukubėjo jo gelbėti, kaip kad, pavyzdžiui, po katastrofiško Durbės mūšio (1260 m.); jau nebegalima buvo išgauti iš popiežiaus kryžiaus žygio paskelbimo. Po šito pralaimėjimo ordinas nebegalėjo atsilaukti prieš sujungtas lietuvių lenkų jėgas ir po truputį ėmė silpnėti... Tanenbergo mūšis nebeleido susijungti abiem ordino šakom... Šitas didysis mūšis sutruškino viso germaniškojo pasaulio bangą, kuri taip triukšmingai veržėsi į rytus. Pavergę Žemaičius ir užėmę visą Pabaltijį, jie būtų eję dar toliau, į krašto gilumą; tačiau šis pralaimėjimas visoms jų pastangoms pastatė neperžengiamą sieną. Tuo laimėjimu buvo išgelbėtos ne tik likusios nepavergtos lietuvių žemės, bet ir patys slavų kraštai“².

Tačiau bene didžiausios reikšmės Lietuvos krikštą turėjo Lietuvai jos kovoje su ordinu bažnytiniam Konstancos susirinkime, įvykusiame trims dešimtims metų praėjus nuo Lietuvos krikšto. Į šitą Vakarų krikščionybės areopagą, kur turėjo susirinkti įvairių kraštų dvasininkų, valdovų ir riterių, buvo pakviesti ir Lietuvos valdovai: Jogaila ir Vytautas. Kadangi tuo metu buvo prasidėjęs su ordinu naujas karas (1414), tai popiežius Jonas XXIII pasiūlė jį nutraukti ir bylą su ordinu perduoti susirinkimui.

(Bus daugiau)

¹ S. Sužiedėlis, Vytautas Didysis ir Lietuvos christianizacija, „Tiesos Kelias“ 1930 m., Nr. 7—8, 454 psl.

² A. Šapoka (red.), Lietuvos istorija, 130 psl.

Iškilusis lietuvių tautos poetas Bernardas Brazdžionis — Vytė Nemunėlis vasario 2 paminėjo savo 80 metų sukaktį. Nuosirdžiai sveikindami poetą su sukaktuviniu, linkime kuo geriausios sveikatos ir dar daug daug kūrybingų metų. Pasitikdamas savo sukaktį, jis parašė šį eilėraštį, kurį čia ir spausdiname.

BERNARDAS BRAZDŽIONIS

Aš perėjau linksmybių pievą, skausmo klonį,
Aš praėjau žlugimą gimusių gyvent senų tautų,
Man rūpi nepažįstamų kelių kelionė,
O kuo sergi, kur širdimi keliauji tu?

J būti mum ne žemėj Amžių pažadėtą,
J nepasiekiamą gyvenime pilkų pilkam,—
Negirdomis praėjus pro mane dainuojantį poetą,
Tartum dainuojantį ne tau, — miškam, kalnam, laukam...

Gal man į dešinę pasukt, o gal o kairę lieps tau
J kitą tūkstantmetį vedanti žvaigždė,
Sustoję mirksniui ant laimingo liepto,
Netarkim dar savam gyvenimui "sudie".

Gyvenimas! Jis toks gražus, kaip niekad!
Ir jo nei kūdikiui ir nei jaunuoliui negana!
Ir šimtmetis alkanas gyvenimo, išeidamas gyvenimą ki-
tam palieka,
Kad vis, kad vis viliotų žmogų burtininkė rytdiena.

1987. II. 2

PHILADELPHIA IR APYLINKĖS

Vasario 16 minėjimas su konsalais

Kiekvienais metais Philadelphiaje gražiai ir prasmingai paminima Lietuvos nepriklausomybės šventė. Šiemet į minėjimą įjungta pora naujovių, ir tuo bus padidintas šventės orumas.

Iškilmingos pamaldos bus Šv. Andriejaus bažnyčioje, 19 ir Wallace gatvių sankryžoje. Pamaldos bus vasario 22, sekmadienį, 10:30 v. r. Jos skiriamos už žuvusius dėl Lietuvos laisvės ir dabar kovojančius dėl žmogaus teisių. Mišias aukos ir pamokslą pasakys jaunas kun. Kazimieras Stewart. Pamaldų metu giedojama žinoma solistė Ona Pliuškonienė. Organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis. Moterys prašomos vilkėti tautinius drabužius.

Iškilmingas minėjimas įvyks tą pačią dieną 2 v. popiet Lietuvių namuose, M. K. Čiurlionio salėje, 2715 E. Allegheny Ave. Pagrindinį žodį lietuvių ir anglų kalba tars naujas generalinis konsulas Chicagoje — Vaclovas Kleiza.

Minėjimą savo apsilankymu jau yra sutikęs pagerbti Philadelphia miesto burmistras Wilson Goode. Taip pat yra pakviesti Philadelphiaje savo įstai-gas turį konsulai. Tai pirmas toks bandymas — pasikviesti tokius svečius.

Taip pat yra pakviesti valdžios pareigūnai ir pavergtų tautų at-

stovai.

Invokaciją sukalbės Šv. Jurgio lietuvių parapijos klebonas kun. Juozas Andrelionis. (Jo bažnyčioje Lietuvos nepriklausomybės intencija: mišios bus aukojamos vasario 15 d. 8 v.v.). Meninę programą atliks vietinės pajėgos: vyrų dainos vienetas, vadovaujamas Vyto Maciūno; tautinių šokių grupė Aušrinė, vadovaujama Eimučio Radžiaus, ir dainininkė Rasa Krokėtė.

Po minėjimo Kultūros Centro kambarys įvyks vaišės. Kas nori vaišėti dalyvauti, bilietus prašom įsigyti iki vasario 15. Prie įėjimo jie nebus pardavinėjami. Vienam asmeniui — 15 dol., porai — 25 dol.

Kaip ir kiekvienais metais, taip ir šiemet bus renkamos aukos. Jos bus priimanos bet kuriam pasirinktam veiksmui.

Vasario 15 d., 6:30 v.v. per radijo stotį WFLN FM, banga 95.7 bus speciali programa, kurią LB Kultūros T-bai paruošė Al-gis Rukšėnas ir Juozas Stempužis. Bus lietuviškų dainų, muzikos ir anglų kalba komentarai apie Lietuvą. Programa tęsis 30 minučių. Rengėjai pageidauja, kad klausytojai radijo stotiai pasiųstų padėkos laiškučius.

Tai bus 20-toji tokia transliacija. Programos nemokamu perdavimu rūpinasi dabartinė mūsų LB apylinkės pirmininkė Teresė Gečienė. B.V.

UŽKERTANT TRAGIKAI KELIUS

VYTAUTAS VOLERTAS

Išlikimo tikslu

Augimas su jaunyste plaukia entuziazme ir optimizme. Visi žiūri ir stebisi — graži upė, pilna vilties šaltinių. Ir kiekvienas norėtų leisti šia srove, nes iš jos dvelkia gyvybė. Nykimas su senatve yra tragikos liudininkai. Žmonės traukiasi, bėga nuo jų ir vengia, kad šios tragikos artumoje nepriristų kokia nors pareiga. Kur nėra džiaugsmo, ten sunku kvėpuoti.

Tautinės nuotaikas gerbia-nčios visuomenės mažėjimas lietuvių išvijoje yra gąsdinantis šešėlis. Ar jis plės, ar mažės ar išnyks, — šiame trikampyje yra įspausta mūsų ateitis.

JAV LB nepaliaujamomis pastangomis bando nykimą pažaboti. (Ne ji viena. Lietuviškomis likusios parapijos, vienuolynai, mūsų spauda, jaunimo organizacijos eina ta pačia kryptimi.) Li-tuanistinės mokyklos, JAV LB Švietimo komisijos koordinuojamos ir gelbstimos, yra viena iš priemonių. Tačiau svarbu, kad tokiau stovį visiškai neužmirštų, iš kur jų pėdos atvedė ten, kur jie dabar yra. Dar svarbiau pasikratinti senomis pėdomis bent dalį kelio grįžti atgal.

Šiuo tikslu JAV LB leidžia anglų kalba Bridges žurnaliuką. Dešimtį kartų per metus jis keliauja iš spaustuvės į savo skaitytojų namus. Redaguoja D. Jonaitienė, pasitraukusi iš mokytojos darbo, padeda artimi bendradarbiai Vaičiulis ir Čižauskas (A.

Čižauskas tarnavo Valstybės departamento konsulo pareigose.) Bridges eina jau dešimtuosius metus. Pradėtas spausdinti 1,000 egzempliorių tiražu, šia-dien pasiekė 4,000 atsilyginančių prenumeratorių, nors jo išsiuntinėjama apie 4,200. Tai aiški redakcijos ir administratoriaus tėv. P. Baniūno, OFM, sėkmė.

Bridges savo gyvenimo pradžioje iš JAV LB metams reikalaudavo \$8,000 paramos. Dabartinio metu šios LB metinės išlaidos nukrito iki \$2500. Redaktorės ir administratoriaus darbai reikalauja didelio išradimo ir kantrybės. D. Jonaitienės skonis ir nuojauta patraukia skaitytojus. Tėv. Baniūnas suranda, kam žurnalą siųsti, kaip prenumeratą išgauti, kada buhalteriją tvarkyti. Tačiau Bridges dirva dar nėra pakankamai naši, kad galėtų žurnalą auginti be JAV LB pagalbos.

Žurnalą skaitytojai mėgsta, ypač lietuviškojo gyvenimo įvairenybes. Apie tai liudija jo augimas. Tiesa, kartais išgirstame priekaištų, kad Bridges, JAV LB įsteigtas ir leidžiamas, apie pačią LB neužsimena, tarsi LB visai neegzistuoitų. Būtų gera, kad šios temos redakcijai užkliūtų. Tačiau reikia žmogaus arba žmonių, kurie Bridges šiomis temomis parašytų. Plačiau prasme vertinant, žurnalas sulaiko mūsų visuomenės nykimą, glaudžiau suriškdamas. Būtų labai partatima, kad jį užprenumeruotume savo pažįstamiems lietuviams

Prof. Antano Maceinos netekus

(atkelta iš 3 psl.)

okupacijos metais Kauno universitete tokios jo paskaitos sutrukdavo šimtus studentų. Tas pats buvo ir Vokietijoje, Freiburgo ir Miunsterio universitetuose.

Nagrinėdamas žmogaus būties klausimus, jis nuolat liėt žmogaus santykį su Dievu, žmogaus krikščioniškosios egzistencijos klausimus. Taip šiai sričiai skyrė eilę brandžių veikalų.

Daug dėmesio skyrė nepasaulėžiūrinės politikos sampratai išvystyti. Tuo klausimu parašė daugybę straipsnių.

Maceinos kūryboje filosofinės problemos neatsiejamai sudytos su teologiniu žvilgsniu. Jis buvo St. Šalkauskio mokinys, išėjęs tomistinė mokyklą, bet nebuvo tomistas, o buvo tiesiog krikščioniškas filosofas. Jautriai sekė dienos rūpesčius ir atsiliep-davo savo raštams. Ir paskutinė jo knyga "Išlaisvinimo teologija" yra išaugusi iš dabarties rūpesčių.

Jo mąstyme filosofija ir teologija susilieja į krikščioniškos minties vienybę. Gyvenimo problema stovėjo jo mąstymo cen-

tre, ir jis ją sprendė krikščioniškosios pilnatvės šviesoje.

Jis Antano Jasmanto slapyvardžiu reiškėsi kaip didelio talento ir įžvalgumo poetas, savo poezijoje giliai atkleidęs krikščionišką egzistencializmą.

Kaip žmogus Maceina buvo mielas, giliai krikščioniškas ir kuklus, nemėgęs viešumos, nemėgęs fotografuotis. Buvo sistemos ir tvarkos žmogus, laiku kėlė, laiku rašė, skaitė ir poilsia-vo. Rašė mašinėlė, apsiskleidęs ištraukų lapeliais, pastabom. Rašė gana lengvai ir tiksliai, pas-kuo mažai ką taisydamas.

-o-

Netekome žymaus mokslininko, filosofo, kuris tikrai paliko didelius turtus lietuvių tautai. Kad jie būtų išsaugoti ir perduoti ateities kartom, būtina juos surinkti ir išleisti atskiru rinkiniu. Jo raštų rinkinys bus pats didžiausias paminklas jam.

Atsisveikinant su didžiuoju mūsų tautos žmogumi, ir mes patys labiau švieskime kitiems, padarykime mūsų aplinką taurėnę ir gražesnę, padarykime mūsų tautą krikščioniškesnę!

LITERATŪROS PREMIJOS

Lietuvių Rašytojų Draugijos valdyba praneša, kad 1986 metų originaliosios dailiosios literatūros premijuotini knyga parinkti komisija sudaryta iš trijų Lietuvių rašytojų draugijos narių, gyvenančių vakariniame Amerikos pakraštyje. Komisiją sudaro: Alė Rūta, Bernardas Brazdžionis ir dr. Elena Tumienė.

Autoriai arba leidėjai 1986 metų išleistų knygų po tris egzempliorius prašomi iki 1987 balandžio 1 siųsti adresu: Alė Rūta-Arbenė, 306 22nd St., Santa Monica, Calif. 90402.

Komisija svarstys tik 1986 m. išleistus ir atsiųstus leidinius.

Premijos dydis — \$2000.00. Mecenatas Lietuvių Fondas.

Lietuvių Rašytojų Draugijos valdyba taip pat praneša, kad Lietuvių Rašytojų Draugijos sudaryta metinei literatūros pre-

mijai skirti komisija iš Draugijos narių ir literatų, gyvenančių Amerikos rytiniame pakraštyje, už 1985 metais išleistą geriausią dailiosios literatūros knygą premijos niekam nepaskyrė.

Pagal LRD Įstatus ir Literatūros premijos skirti nuostatus premija yra metinė. Nuostatuose taip pat sakoma, kad komisijai nesurinkus daugumos balsų, vadinasi, premijos nepaskyrus, LRD valdyba gali skirti naują komisiją.

LRD valdyba, apsvarsčiusi susidariusią padėtį, pagal Draugijos Įstatus sudarė naują komisiją 1985 metų dailiosios literatūros premijai skirti iš vakarinio Amerikos pakrašio Lietuvių rašytojų draugijos narių. Komisiją sudaro: Alė Rūta, Bernardas Brazdžionis, Jurgis Gliada, dr. Elena Tumienė ir Pranas Visvydas.

arba lietuvių kilmės šeimoms. (Adresas: Bridges, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.)

Lietuvių ryšiui visame pasaulyje daug stiprybės teikia Pasaulio Lietuvis, kuriuo rūpinasi PLB. Šis reikšmingas žurnalas yra plačiai lietuvių skaitomas visame pasaulyje, ir jį dažnai komentuojama mūsų spauda, girdama ir peikdama. Nei gyrimų nei peikimų čia nekomentuosime, nes visuomenės žodis yra svarbesnis už atskirų žmonių, — jei žurnalas skaitomas, jis turi būti svarbus. Tačiau ir jo sveikata JAV LB kainuoja, nes prenumeratoras nepakanka, o PLB nėra finansiniai stipri, kad galėtų padengti išlaidas. Į metus JAV LB Pasaulio Lietuvis leidimui paaukvoja \$2,000.00.

Dėmesys vėlyviems metams

Clevelande yra žinoma Lietuvių sodyba, reikšminga institucija pensijos amžių pasiekusiems kuklesnių pajamų lietuviams. Ją įkūrė dr. A. Butkus ant savo energijos ir sumanumo pamatų. Chicagoje gyvuoja garsi Seklyčia, globojanti senelius, duodanti jiems teisiųjų ir sveikatos patarimų. Ten nemokamai patikrina kraujospūdį, nurodo sveikiausią maistą, sudaro progas susitikti, valgykloje užkasti, keli net toje pačioje vietoje patogiai, švariai ir erdviai gyvena. Šią įstaigą įkūrė ir tvarko D. Valentinaite diidele energija ir kantrybe. Seklyčia naudojasi vien čikagiečiai, todėl ir pajamos iš ten ateina, įskaitant valdišką paramą, nors tų pajamų nepakanka. Seklyčia leidžia Pensininką, platesnio masto biuletinį. Jį sumaniai redaguoja K. Milkovaitis. Pensininkas rašo daugiausia socialiniais reikalais ir duoda pensininkams bei vyresniems žmonėms patarimus. Taip pat yra rašoma apie ligas ir vaistus. Pensininkas yra naudingas ne tik čikagiečiams, bet ir visur gyvenantiems vyresnio amžiaus lietuviams.

Šios dvi institucijos rišasi su JAV LB Socialinių reikalų komisija, kurios pirmininkė yra pati darbščioji D. Valentinaite. Ji įkūrė Seklyčią, ji surado Pensininko redaktorių, ji Socialinių reikalų komisijos vardu šį žurnaliuką ir leidžia. visuose darbuose sunkiai vargdama ir pati save finansinai skriausdama. Socialinių reikalų komisijai verstis JAV LB į metus skiria \$6,000.

Suglaustai buvo paliesti JAV LB darbai tose srityse, kurios netraukia didelio skaičiaus pagalbininkų. Čia pareigos yra sunkios, rišasi su skaudžiais dalykais (nykimas, senatvė), jų platformos visuomenės akyse neiškeltos, tad ir žmonės, čia kantriai pluša, yra mažiau matomi. JAV LB prisimė šių darbų globą, — juk reikia rūpintis ne tik blizgančiomis iškabomis, bet ir tvarka už tų iškabų, ypač kai liečiami skaudūs mūsų žmonių reikalai. Iki šiol stinga ilgesnės patirties, drąsos, darbininkų ir lėšų. D. Valentinaite yra išsirutinusi keliasdešimt tūkstančių dolerių valdiškos paramos, tačiau kas matė jos darbo apimtį, be aiškinimų supranta, kad reikia nuolatinių įplaukų gana dideliais skaičiais. Dr. A. Butkus išgavo statybini milijonines sumas iš valstybinių fondų, bet tai buvo statybai. Sodybos gyvastis tęsiama taip pat rūpestingu ir kantriu darbu.

Šie gana tylūs darbai JAV LB Krašto valdybai kasmet kainuoja keliolika tūkstančių dolerių, kurie patys į duris nepasibeldė ir nepasakė,—išgirdome apie jų pastangas, susigraudinome ir atėjome. Doleris nesigraudina. Jis neturi logikos, širdies, bet gali statyti ir griauti. Doleris turi būti šeiminingo vedamas už virvutės, kad nepabėgtų ir eitų gera kryptimi.

IŠEJĘS NEGRĮŽTI. Marius Katiliškis gyvenime ir kūryboje. Redagavo Violeta Kelertienė. Išleido 1986 Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas 7338 S. Sacramento Ave., Chicago, IL 60629. Aplanka ir knygos meninė priežiūra: Vytautas O. Virkau. Aplanko nuotrauka Henrieta Vepštienė. Tiražas 800. Kaina 10 dol. Spaudė Draugo spauštuvė, Chicago, IL.

Knygoje telpa: padėka, prarmė. H. Nagio eilėraštis ir dvi dalys — M. Katiliškis gyvenime ir M. Katiliškis kūryboje.

Pirmoje dalyje M. Katiliškio žodis gavus premiją, pašnekesys, biografiniai bruožai ir du laišukai žmonai.

Antroje dalyje jo kūrybos aptarimai, paruošti septynių autorių.

Ši knyga — gražus paminklas rašytojui Mariui Katiliškiui.

KETURI. Jaunųjų poezijos rinkinys. Jolanta Malerytė, Vainis Aleksas, Saulius Kubilius, Gintarė Remeikytė. Išleido Ateities Literatūros Fondas 1986. Aplankas ir viršelis Jono Kuprio. Spaudė "Draugo" spauštuvė, Chicagoje. Kaina 7 dol. Leidyklos adresas: Ateities Literatūros fondas, 10000 South Bell Ave., Chicago, IL 60643. Literatūros serija Nr. 32. rinkinyje 81 eilėraščių.

TIKIU GYVENIMĄ — NE MIRTĮ. Jonas Gutauskas, Eilėraščiai. Viršelis ir iliustracijos dail. Editos Nazaraite. Kalbą tikrino Juozas Vaišnys, SJ. Išleista Toronto 1986. Spausdino "Tėviškos Žiburiai" Anapilyje, Canadoje. Knygos kaina nepažymėta.

Knygoje yra trys dalys, kurias sudaro religiniai filosofinio turinio eilėraščiai.

AUŠRA PALIŪNUOSE. Vytautas Alantas. Premijuotas romanas. Aušros metais Dirvos konkurse premijuotas romanas. Premijos 3000 dol. mecenatas Simas Kašeliūnis. Konkurso vertinimo komisija: Balys Auginas, Vacys Kavaliūnas ir Aleksas Laikūnas. Išleido Vilties Draugijos leidykla, 6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103. Kaina 10 dol.

SVIESA IR GYVENIMAS. Kun. Vytautas Piktura. Pamokslai sekmadieniams bei šventėms. Išleido 1986 JAV Lietuvių Kunigų Vienybė, 351 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207. Spaudė Franciscan Press, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Viršelis Pauliaus Jurkaus.

Naudingas leidinys ne tik kunigams, bet ir pasauliečiams.

STEBĖTINU KELIU. 1936 - 1986 metais Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys 50 metų Šiaurės Amerikoje. Knygelė, 96 puslapių gausiai iliustruota, paruošė sesuo Ona Mikailaitė. Išleido Nekaltai Pradėtosios Marijos seserys, Putnam, Conn. 1986. Meniški papuošimai — Ados Sutkuvienės.

IR SAULĖTOS IR RŪSČIOS DIENOS. Balys Gaidžiūnas. 75 eilėraščių rinkinys. Išleido ir spausdino Dievo Motinos Nuolatinės Pagelbos parapijos spauštuvė Clevelande 1986 18022 Neff Road, Cleveland, OH. Viršelį ir iliustracijas darė autorius. Rinkinyje tėvynės pasiilgimo ir asmeniško pergyvenimų temomis eilėraščiai.

APREIŠKIMO PARAPIJOS ŠVENTĖ BROOKLYNE

Brooklyne, N.Y., esanti Apreiškimo parapija vykdė nemažus remonto darbus — atnaujino bažnyčią iš vidaus ir perdažė bažnyčios fasadą. Remonto darbai buvo baigti prieš Kalėdų šventes.

Kai vyko dažymo darbai, bažnyčia buvo pristatyta pastolių, kurie siekė net aukštas lubas. Darbus pradėjo nuo vargonų. Kad vargonų vamzdžiai nepridulkėtų, kad dažai jų nepažeistų, jie visi buvo apdengti plastika. Nuo vargonų meisteriai ėjo didžiojo altoriaus link.

Bažnyčia yra gausiai išdekoruota, ornamentais padengti skliautai, skliautų sijos, sienos, navų lubos. Didįjį altorių irgi supa daugybė ornamentų, raštų, raštelių, kur įvesta visokių spalvų ir net aukso.

Visi ornamentai buvo palikti, tik atgaivintos jų spalvos, užtaisytos bet kokios įskilimai, ištrupėjimai. Presbiterijoje įdėti nauji kilimai. Viskas dabar atrodo švariai, gražiai, šventiškai.

Iškilmingos pamaldos

Iškilmingas padėkos pamaldas atsilankė Brooklyno vyskupas Francis Mugavero su savo sekretoriumi. Mišias koncele-

Kun. Jonas Pakalniškis, Apreiškimo parapijos klebonas, kalba tos parapijos padėkos pietuose. Nuotr. Jono Černausko

bravo lietuvių vyskupas Paulius Baltakis, OFM, parapijos klebonas kun. Jonas Pakalniškis, pranciškonų provincijolas Tėv. Placidas Barius, OFM, Maspetho lietuvių parapijos klebonas prel. Pranas Bulovas, Brooklyno pranciškonų vienuolyno viršininkas Tėv. Leonardas Andrius, OFM, tos parapijos vikaras kun. Danielius Staniškis. Taip pat presbiterijoje dar buvo kun. dr. Antanas Rubšys, Manhattano kolegijos profesorius, kun.

dr. Matas Čyvas iš Albany, N.Y., specialiai atvykęs į šias iškilmes.

Pamokslą lietuviškai ir angliškai pasakė prel. Pranas Bulovas. Jis kalbėjo apie Apreiškimo parapiją, jos atliktus darbus ir apskritai apie parapijos vaidmenį.

Per pamaldas tikrai įspūdingai ir pakiliai giedėjo Apreiškimo parapijos choras, vadovaujamas muziko Viktoro Ralio. Pamaldos užsitęsė pusantros valandos.

Pietūs parapijos salėje

Didžiojoje parapijos salėje gražiai buvo papuošti ir užtiesti stalai. Po pamaldų tuoj ten susirinko apie 200 svečių. Dešinėje prie sienos buvo ilgas garbės svečių stalas, kur susėdo vyskupas, gen. konsulas su ponija, kunigai ir programos dalyviai.

Pietūs pradėjo parapijos tarybos pirmininkas Alfonsas Samušis. Jis savo kalboje pabrėžė, kad parapija yra gyvas organizmas, yra sąmoninga ir pajėgi atlikti didelius darbus. Dabar įvykdė didelius remontus.

Baigdamas savo kalbą, paprašė Lietuvos prisiminimui visiems sugiedoti Lietuvą brangi.

(nukelta į 7 psl.)

St. Petersburg, Fla., metiniame Alto skyriaus susirinkime kalbą Alto centro pirmininkas T. Blinistrubas, prie garbės stalo sėdi iš k. A. Šukis — Alto skyriaus pirm. K. Šidlauskas ir sekretorė O. Gedvilienė. Nuotr. V. Bacevičiaus

Kasos, Federalinės Lietuvių Kredito unijos St. Petersburg Beach, Florida, tarnautojai, išk. L. Jurgelaitė, A. Česnaite, A. Lukaitė, E. Treimanienė ir Juozas Mieželis — vedėjas. Nuotr. V. Bacevičiaus

ST. PETERSBURG, FLA.

Padėkos dienos pietūs lapkričio 27 klubo salėje praėjo su pakelta nuotaika, dalyvaujant 200 su viršum asmenų. Pagerbti klubo garbės rėmėjai.

Dail. I. Manomaitienė iš Juno, Fla., lapkričio 27 - 30 klubo mažojoje salėje surengė savo tapybos darbų parodą. Atsisveikindama dailininkė klubui padovanojo vieną savo paveikslą.

Floridos Amerikos Lietuvių Klubo antrasis suaktuvinis koncertas įvyko lapkričio 29. Dalyvavo klubo veteranų tautinių šokių grupė "Audra", klubo choras ir Bay Area Chamber Strings kamerinis orkestras. Trečiasis suaktuvinis klubo koncertas - banketas įvyko gruodžio 5. Sulaukta nemaža sveikinimų. Banketo metu įteikti žymenys asmenims, kurie lapkričio mėn. narių susirinkime buvo pakelti į garbinguosius narius. Bankete dalyvavo per 350 svečių, kurie gražiai išpuoštoje salėje vaišinosi skaniu maistu. Meninę programą atliko Los Angeles vyrų kvartetas, akomponuojamas pianistės R. Apeikytės. Kvartete dainuoja inžinieriai: R. Dabšys, E. Jarašiūnas, A. Polikaitis ir B. Seliukas.

Viešnios iš Australijos, pasivadinusios Svajonėmis — V. Bruožytė, B. Kymantienė ir Z.

laisvanorės aukos Lietuvos laisvinimo organizacijoms remti.

Kiekvienas lietuvis turi atsiminti, kad tėvynė Lietuva pavergta ir lietuviai persekiojami ir naikinami.

J. Kr.

Prašmutaitė — klube koncertavo gruodžio 17.

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimas St. Petersburg rengiamas vasario 14, šeštadienį, klubo salėje. Pradžią 2 val. popiet. Kalbės svečias inž. Vytautas Volertas. Vasario 15, sekmadienį, 10 val. ryto Šv. Jono bažnyčioje, St. Petersburg Beach, V. Jacobson iniciatyva bus pamaldos už Lietuvą. Dalyvaus aštuoni kunigai, pamokslą angliškai pasakys kun. A. Zakarauskas iš Chicago.

Solistės Audronės Gaižiūnienės koncertą kovo 25 rengia Lietuvos Dukterų Dr-jos St. Petersburg skyrius. bus ir gintaro paroda.

Solistės Marytės Bizinkauskaitės koncertą klubo salėje gruodžio 10 surengė Lietuvių Fondo atstovė Janina Gerdvilienė.

"Žibinto" vaidintojų grupė energingai repetuoja. Algio Ulbino vadovaujami, jie ruošiasi kovo 18 suvaidinti R. Spalio komediją "Batai". Su jaunimo grupe ruošiamasi ateityje pastatyti "Sekminių vainiką".

Kūčiose gruodžio 24 klube dalyvavo 374 asmenys. Kalėdinę eglutę šiaudinukais papuošė N. Liubiniene, padedama p. Žiūraitienės. Choras vadovaujamas muz. P. Armono, sugiedojo penketą kalėdinių giesmių. A. Ulbinas deklamavo K. Grigaitytės "Kūčių duona", o D. Mackalienenė skaitė Nelės Mazalaitės, "Kūčių legendos". Keletą kalėdinių giesmių sugiedojo visi kūčių dalyviai.

L.Ž.K.

PAS CONNECTICUT LIETUVIUS

Connecticuto valstijos įvairiose vietovėse, išskyrus gausnesni lietuvių skaičius Waterburio, Hartfordo ir New Britaine apylinkės, gyvena išsibarsčiusi nemažai lietuvių ar lietuviškos kilmės amerikiečių. Nemaža jų dalis priklauso prie kurios nors vietinės lietuviškos organizacijos, bet jų veikla yra įvairinė, nesudominanti amerikiečių, ypač amerikiečių žinių perdavimo įstaigų. Lietuvius ir lietuvių kilmės žmones apjungti visoje valstijoje ir siekti, kad jų reikalavimai būtų išgirsti Amerikos valdžios pareigūnų, nes tai bus didesnis skaičius žmonių balsas, kai kas jau daroma.

Išsteigta Amerikos Lietuvių Sąjunga Connecticute

I. Budrio, LB Connecticuto apygardos pirmininko, ir kun. J. Rikteraičio, Šv. Andriejaus lietuvių parapijos New Britaine klebono, iniciatyva, suaukta keilolika lietuviškos organizacijos ir LB apylinkės vadovaujančių asmenų pasitarimui, įvykusiam gruodžio 16 d. vakare, New Britaine lietuvių parapijos patalpose. Iniciatoriams pasiūlius ir susirinkusiems pritariant, įsteigta Amerikos Lietuvių Sąjunga (Koalicija) Connecticute.

NEW BRITAIN, CONN.

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas

Mūsų Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas bus vasario 8, sekmadienį. Vasario 7, šeštadienį, ir sekmadienį Lietuvos vėliava bus pakelta Central Park miesto centre.

Iškilmingos pamaldos bus vasario 8, 11 val. Šv. Andriejaus bažnyčioje, 396 Church St. Jaučiamas atneš Amerikos ir Lietuvos vėliavas prie altoriaus. Per mišias giedos parapijos choras, kuriam vadovauja Geraldine Gancen—Sintautaitė. Pamokslą pasakys klebonas kun. Jonas Rikteraitis. Mišių pabaigoje bus sugiedoti Lietuvos ir JAV himnai.

Bažnyčios salėje 2 val. popiet bus minėjimo programa, kurią atidarys LB apylinkės pirmininkas Romas Butrimas. Pranešėju bus Jonas Raškys. Choras sugiedos Amerikos ir Lietuvos himnus, Maldą už tėvynę.

I minėjimą yra pakviesti JAV kongreso atstovė Nancy Johnson, miesto burmistras William McNamara, Conn. valstybės senatorius Joseph Harper ir Conn. valstybės atstovė Irene Favreau. Kalbėtojas dar nėra žinomas. Mes tikime, kad šiemet atsilankys daugiau nei pernai. Neatėjo net Lietuvoje gimę. Šiemet juk minima Lietuvos krikšto 600 metų sukaktis, todėl labai svarbu, kad minėjime dalyvautų kuo daugiau.

Parapijos choras vasario 15 keilias į Nashua, N.H., ir ten Šv. Kazimiero bažnyčioje giedos per 11 val. mišias, o parapijos salėje suvaidins "Vestuvės Lietuvoje".

Choras drauge su kitais choralais dalyvaus vasario 22 West Hartforde, kur bus iškilmingas Lietuvos šventės minėjimas. Minėjimą rengia LB Connecticuto apygarda ir kviečia visus lietuvius dalyvauti. Minėjimas bus Kingswood-Oxford mokyklos salėje.

Juozas Balčiūnas

Amerikos lietuvių organizacijomis suaukta plataus masto, dalyvaujant gausiai organizacijų atstovų, susirinkimui, kurio bus išrinkta sąjungos vadovybė ir aptarti veiklos planai. Susirinkimas suaukstinas ligi 1987 vasario 1. Visais informacijų reikais kreiptis į komiteto narius, ypač S. Liaukų.

Sveikintinos pastangos. Tikimės įtraukti daugiau asmenų į kovą už Lietuvos laisvę.

Vasario 16-tosios minėjimas angliškai

LB Connecticuto apygardos vadovybė, su visų apylinkių įsijungimu, ruošia Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo (Vasario 16-osios) minėjimą, įvykstantį 1987 vasario 22 Kingwood aukštesnės mokyklos (High School) salėje, West Hartforde. Minėjimas anglų kalba, nes stengiamasi pritraukti angliškai kalbančius ir amerikiečius, prasideda 3 val. p.p.

Minėjimo pagrindinis kalbėtojas bus P. Eiva, aktyvus kovotojas už Afganistano laisvę. Jis žinomas ir amerikiečiams. Meninę minėjimo programą atliks solistai D. Mongirdaitė ir Povilavičius bei Hartfordo "Berželio" tautinių šokių šokėjai.

Visi lietuviai kviečiami, bet turėtų jausti ir pareigą, dalyvauti. Būtų gražu ir naudinga pakviesti ir savo angliškai kalbančius kaimynus ir amerikiečius, kad susidarytų didelis skaičius, nes taip atkreiptume ne tik visuomenės, bet ir komunikacijos priemonių dėmesį. Žinoma, minėjimo metu bus renkamos

"NELAISVĖJE GIMĘS KŪDIKIS" 1955 Vasario 16 proga lietuvių kalinių mintys

Lietuviškų rankraščių iš Sibiro fotostatai bei surinkti tekstai su kun. K. Pugevičiaus angliškais vertimais.

"Nesunku atpažinti, kad šių pasisakymų autoriai yra buvę partizaninių kovų dalyviai... Tų pačių kovų dalyvės turėjo būti ir Sibiro koncentracijos stovyklose atsiradusios lietuvaitės. Vyrai į jas kreipiasi kaip į 'kovos seses', ir jos pačios kolektyviniame atsakyme vyrams save vadina 'Jūsų bendražygės lietuvaitės'.... Skaitytoją žavės visų autorių gyvoji dvasia, nepalūžusios širdys ir ištikimybė Lietuvos laisvės idealui..." (J. Kojelis).

Išleido ir platina:

LIETUVIŲ KATALIKŲ RELIGINĖ ŠALPA
Lithuanian Catholic Religious Aid
351 Highland Blvd. Brooklyn NY 11207
Telefonas (718) 647-2434

Įsigykite už U.S. \$10 auką Religinę Šalpą, kaliniams sušelpiti.

— Sol. Aldona Stempužienė, mezosopranas, atliks dalį programos "Draugo" koncerte kovo 28 Marijos aukštesnės mokyklos salėje. Vasario 15 dainuos Kultūros Židinyje, Brooklyne per Vasario 16-tosios minėjimą.

— Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimą Seattle lietuviai ir jų draugai rengs vasario 14, šeštadienį, Latvių salėje. Valerija Sparkytė, Lietuvių Bendruomenės Švietimo tarybos narė, kalbės apie mišrias šeimas ir jų problemas. Taip pat pasirodys vietos meninės pajėgos. Po to bus vaišės, kurias patys dalyviai žada susinėsti.

— Cicero Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdybos rengiamame Vasario 16 minėjime, kuris bus vasario 15 d. 12 val. Šv. Antano parapijos salėje, pagrindinę kalbą pasakys kun. Juozas Vaišnys. Programoje bus kun. Algimanto Kezio rodamos skaidrės — vaizdai iš okupuotos Lietuvos pagal ju išleistą knygą "Lithuania Through the Wall".

— Broniaus Kvickio "Lietuvos Bažnyčios", Vilniaus arkivyskupijos II tomas jau išėjo iš spaudos. Antrame tome aprašytos Vilniaus apylinkės bažnyčios. Gausiai iliustruota ir išsamiai aprašytos Lietuvos ir net Gudijos Vilniui priklausančios bažnyčios.

— Berželis, Tautinių šokių grupė Connecticute, jau veikia 15 metų. Ši sukaktis bus paminėta metiniame koncerte vasario 21, šeštadienį, 6:30 val. vak. Šv. Andriejaus parapijos salėje, New Britain, Conn. Bilietus prašoma įsigyti iki vasario 15 pas Liną Simonaitį, tel. 523-5619 arba pas Liną Balsį, tel. 729-9708. Programą atliks Berželio šokėjai ir kanklininkės-dainininkės Ona ir Pat Kelly. Po koncerto ir skanių pietų visi galės linksmai pašokti grojant Kezių orkestrui iš New Yorko. Berželio šokėjai maloniai kviečia visus atsilankyti į šį suaktuvinį koncertą.

— "Chicago Tribune" dienraštis sausio 18 išspausdino kun. dr. J. Prunskio laišką, kuriame rašo, kad visi džiaugiasi Sacharovo paleidimu, bet kada bus paleistas Amerikos pilietis Vytautas Skudis ir kiti sąžinės kaliniai lietuviai, latviai, estai, ukrainiečiai, kurių sąlygos darbo vergų stovykloje daug sunkesnės kaip Sacharovo.

— "Ačiū už knygą NAKTIS. Tai pirmas atsitikimas, kad tokia knyga gali išvyti pasaulio šviesą." "Perskaiciau tą pačią dieną, kai gavau. Net ašara nubyrėjo." Tai tik du iš labai daug gerų atsiliepimų apie PLB valdybos išleistą Lietuvos pogrindyje parašytą knygą NAKTIS. PLB valdyba yra pasiryžusi tęsti pogrindžio leidinių perspausdinimą ir platinti jų, bet stokoja lėšų ir todėl prašo visus, kurie už knygą NAKTIS dar neatsilygino, tai padaryti kaip galima greičiau.

— Nauji Darbininko skaitytojai: K. Varnelis, Stockbridge, Mass., J. Gylis-Gylienė, Chicago, Ill. Užsakė kitiems: Jonas P. Vaičaitis, St. Petersburg, Fla., — B. Juškienei-Uiskai, St. Petersburg, Fla. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojame užsakytojams. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 15 dol. Atnaujinant — visiems 20 dol. metams.

1987 M KELIONĖS Į LIETUVĄ

13 - 20 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

13 dienų — Lietuva
Kelionė 527 — gegužės 27 - birželio 9 — \$1,549
Vilniuje 10 dienų

14 dienų — Lietuva ir Rusija
Kelionė 722 — liepos 22 - rugpj. 4 — \$1,699
Vilniuje 10 dienų, Maskvoje 2

15 dienų — Lietuva, Rusija, Liuksemburgas
Kelionė 303 — Kaziuko mugė
kovo 3 - 17 — \$1,229
Kelionė 1103 — lapkričio 3 - 17 — \$1,129
Vilniuje 10 dienų, Maskvoje 2, Liuksemburge 1

15 dienų — Lietuva ir Suomija
Kelionė 101 — spalio 1 - 15 — \$1,679
Kelionė 128 — Naujų Metų sutikimas
Gruodžio 28 - sausio 10 — \$1,499
Vilniuje 10 dienų, Helsinky 2

16 dienų — Lietuva ir Lenkija
Kelionė 505 — gegužės 5 - 20 — \$1,699
Kelionė 805 — rugpjūčio 5 - 20 — \$1,799
Kelionė 915 — rugsėjo 15 - 30 — \$1,699
Vilniuje 10 dienų, Varšuvoje 3

19 dienų — Lietuva, Rusija, Suomija, Švedija
Kelionė 805S — rugpjūčio 5 - 23 — \$2,179
Vilniuje 10 dienų, Maskvoje 2, Leningrade 2,
Helsinky 1, laive Baltijos jūroje 1, Stockholme 1

20 dienų — Pabaltijo kraštai, Suomija, Rusija ir "Baltika" festivalis
Kelionė 706 — liepos 6 - 25 — jaunimo grupė — \$2,049
Vilniuje 10 dienų, Rygoje 2, Taline 2, Helsinky
1, Leningrade 2, Baltijos jūroje laivu nuo Helsinkio
iki Talino

10 - 16 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE

10 dienų — Lietuva ir Suomija
Kelionė 921H — rugsėjo 21 - 30 — \$1,549
Vilniuje 7 dienos, Helsinky 1

11 dienų — Lietuva, Rusija, Liuksemburgas
Kelionė 421 — balandžio 21 — gegužės 1 — \$1,449
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 1, Liuksemburge 1

13 dienų — Lietuva ir Lenkija
Kelionė 513A — gegužės 12 - 25 — \$1,559
Vilniuje 7 dienos, Varšuvoje 3

13 dienų — Lietuva ir Rusija
Kelionė 818 — rugpjūčio 18 - 30 — \$1,559
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Leningrade 2

13 dienų — Lietuva, Rusija, Vengrija
Kelionė 720 — liepos 20 — rugpj. 1 — \$1,749
Kelionė 810 — rugpjūčio 10 - 21 — \$1,749
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Budapešte 2

15 dienų — Lietuva, Rusija, Vengrija, Čekoslovakija
Kelionė 511 — gegužės 11 - 25 — \$1,879
Kelionė 921 — rugsėjo 21 - spalio 5 — \$1,879
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Budapešte 2,
Prahoje 2

15 dienų — Lietuva, Rusija, Suomija
Kelionė 514 — gegužės 14 - 28 — \$1,699
Kelionė 714 — liepos 14 - 28 — \$1,779
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Leningrade 2,
Helsinkyje 2

16 dienų — Lietuva ir Lenkija
Kelionė 513 — gegužės 13 - 28 — \$1,749
Vilniuje 7 dienos, Varšuvoje 3, Krokuvoje 2,
Čestochovoje 1

10 - 13 DIENŲ KELIONĖS SU 5 DIENOMIS LIETUVOJE
10 dienų — Lietuva, Rusija, Italija
Kelionė 510 — gegužės 10 - 19 — \$1,549
Vilniuje 5 dienos, Maskvoje 2, Milane 1

11 dienų — Lietuva ir Lenkija
Kelionė 707 — liepos 7 - 17 — \$1,579
Kelionė 915W — rugsėjo 15 - 25 — \$1,479
Vilniuje 5 dienos, Varšuvoje 3

13 dienų — Lietuva, Rusija, Italija
Kelionė 426 — balandžio 26 - gegužės 8 — \$1,829
Kelionė 920 — rugsėjo 20 — spalio 2 — \$1,829
Vilniuje 5 dienos, Maskvoje 2, Romoje 4 su
dienos išvyka į Florenciją

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

LITHUANIAN COOKERY

In English, 316 pages.

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugams amerikiečiams. Knyga su plastininiu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 10 dol. Persiuntimas -
1 - Postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

Lithuanian Heritage — Jig-dėtas istorinis katalogas anglų
saw puzzle. Seniem ir jauniem kalboje. Tinkama dovana vi-
jdomus žaidimas — iš spalvotų siem. Dėžutė siunčiama visur
gabaliukų sudėstyti Lietuvą su tik už 12 dol. Darbininkas,
jos didvyriais, jūrą, miškais, 341 Highland Blvd., Brooklyn,
ežerais, upėmis ir laukais. Pri- N.Y. 11207.

INTERNATIONAL

RŪTA PAUPERIENĖ, Įstaigos vedėja

1987 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

Nr. 8701 Gegužės 8 - gegužės 23 d.
Iš New York'o \$1,895.00
Iš Chicago's \$1,995.00
Kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje,
10 naktų LIETUVOJE, 3 naktys Stockholm'e.

NR. 8702 Liepos 3 - liepos 18 d.
Iš New York'o \$1,965.00
Iš Chicago's \$2,065.00
Kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje,
10 naktų LIETUVOJE, 3 naktys Copenhagoje.

NR. 8705 Rugpjūčio 14 - rugpjūčio 30 d.
Iš New York'o \$1,995.00
Iš Chicago's \$2,095.00
Kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje,
10 naktų LIETUVOJE, 4 naktys Stockholm'e.

NR. 8706 Rugsėjo 18 - spalio 3 d.
Iš New York'o \$1,795.00
Iš Chicago's \$1,895.00
Kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje,
10 naktų LIETUVOJE, 3 naktys Copenhagoje.

KITOS KELIONĖS

NR. 8703 Liepos 11 - 24 d. — LATVIJA
Iš New York'o \$1,695.00
Maršrutas: 2 naktys Helsinky, 10 naktų Riga.

NR. 8704 Rugpjūčio 1 - 16 d. MENO IŠVYKA
Iš New York'o \$2,165.00
Maršrutas: 5 naktys Maskva, 4 naktys Leningradas,
1 naktis Stockholm'as, 2 naktys Helsinky's, 2 naktys
Silja Line laive.

NR. 8707 Lapkričio 6 - lapkričio 22 d. OPEROS IŠVYKA
Iš New York'o \$1,950.00
Maršrutas: Stockholm'as 2 naktys, Maskva 3 naktys,
Leningradas 3 naktys, Budapešt'as 3 naktys,
Copenhaga 3 naktys. **Viso 10 operos ir baletų
spektaklių.**

Kaina (nakvojant dviese kambaryje) įskaito visas susisiekimo išlaidas,
viešbučius, maistą Lietuvoje, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų.
Pageidaujant tolimesnių kelionės detalių prašome kreiptis, prisiųsime
brošiūras.

Tarpininkaujame perkantiems automobilius. Kainos:
VOLGA GAZ 24-10 — 5,600 rb.
VAZ 2108 — 5,365 rb.
VAZ 2107 — 4,470 rb.
VAZ 2106 — 4,130 rb.
VAZ 21003 — 3,900 rb.
VAZ 21013 — 3,360 rb.
Padedame sutvarkyti dokumentus iškvietimams.

G. T. INTERNATIONAL, INC. P. O. BOX 29163 CHICAGO, ILL. 60629
Telefonai: (312) 471-1700 arba (312) 471-1702

NEWARK, N.J.

Krikščionybės sukaktuvių minėjimas

Lietuvos krikšto 600 m. su-
kaktuvės bus minimos ir New
Jersey lietuvių. Šioj valstijoje ve-
kiančios visos lietuvių parapijos,
išskyrus Patersono vyskupijai
priklausančią Šv. Kazimiero pa-
rapiją, įeina į Newarko vyskupi-
jos ribas, todėl ir sukaktuvių
minėjimo mintis iškilo šiai vy-
skupijai priklausančių lietuvių

Lietuvos krikšto 600 metų su-
kakties medalis, kurį sukūrė
skulptorius Vytautas Kašuba.
3 colių bronzinis — 30 dol. 1
colio bronzinis — 15 dol. 1
colio gryno sidabro - 50 dol.
Persiuntimui pridedamas 1
dol. Gaunama Darbininko
administracijoj: 341 High-
land Blvd., Brooklyn, N.Y.
11207.

parapijų klebonų tarpe. Iniciaty-
vos šiai sukaktčiai minėti ėmėsi
Švč. Trejybės parapijos Newar-
ke klebonas prel. Jonas Scharnus
ir Šv. Petro ir Povilo parapijos
Elizabethe klebonas kun. Petras
Žemeikis. Jų iniciatyva buvo tuo
reikalu pasikalbėta su Newarko
arkivyskupu dėl vyskupijos kate-
dros šiom iškilmių gavimo ir
sukviestas visų lietuvių parapijų
klebonų, parapijos tarybų atsto-
vų ir veiklesniųjų lietuvių pasita-
rimas sukaktuvių minėjimui ap-
tarti.

Tuo reikalu nuo 1986 m.,
pradžios įvyko keletas posėdžių
Švč. Trejybės parapijos salėj,
kurių metu buvo sudarytas su-
kaktuvėm paminėti komitetas.
Komiteto garbės pirmininku
buvo išrinktas prel. Jonas Schar-
nus, pirmininku — Lietuvos atsi-
siminimų radijo valandos direk-
torius, visuomenės veikėjas
prof. dr. Jokūbas J. Stukas, izdi-
ninku — Sopulingosios Dievo
Motinos parapijos klebonas prel.
Domininkas Pocius, sekretorė
— Mrs. Rita Sussko, informaci-
jos ir sukaktuvinio leidinio re-
daktorė — Lietuvos vyčių
veikėja ir krikščionybės sukaktu-
vinio medalio administratorė
Loreta Stukienė, meninės pro-
gramos vadovu — muzikas Liu-

das Stukas ir sukaktuvinio ban-
keto vadovu — Harold Kamin-
skas. Kiti parapijų kunigai, para-
pijų tarybų atstovai ir šiaip veik-
lesnieji lietuviai sutiko talkinti
kiekvienas pagal savo sugebėji-
mą įvairiose komiteto veiklos sri-
tyse.

Buvo sutarta minėjimą pada-
ryti kiek galima iškilnesnį pak-
viečiant sukaktuvėse dalyvauti
Newarko arkivyskupą ir visus kit-
tus N.J. vyskopus, lietuvių vys-
kupų, aukštuosius N.J. valstijos
pareigūnus ir didesniųjų lietu-
vių talkinių miestų burmistrus.

Po iškilmingų mišių Town and
Campus restorane, West Oran-
ge įvyks banketas, į kurį patekti
reikės įsigyti apmokamus bilie-
tus, kurie bus platinami kiekvie-
noj parapijoj. Banketo metu me-
ninę programą atliks LB N.J.
apygardos globojama tautinių
šokių grupė, vadovaujama
Audrės Tursaitės. Akordeonu
šokius palydės Rūta Raudytė ir
Emilija Sadonienė.

Finansinę šių iškilmių rengi-
mo našta sutiko remti visos lietu-
vių parapijos. Be to, numatoma
išleisti sukaktuvinį leidinį su ap-
mokamais sveikinimais ar skelbi-
mais, kurie leidinio redaktorę
Loretą I. Stukas, 234 Sunlit Dr.,
Watchung, N.J. 07060 turi pa-

siekti iki š.m. balandžio 15.

Krikščionybės sukaktuvių
minėjimas nėra tik grynai religi-
nis reikalas. Tai kartu yra ir tau-
tinio pasididžiavimo ir Lietuvos
vardui didesnio ir platesnio garso
suteikimo proga, todėl kiekvie-
no lietuvių, nežiūrint jo asme-
niškų įsitikinimų, pareiga yra ne
tik šias sukaktuves remti, bet ir
pačiam asmeniškai jose dalyvau-
ti.

K. J.

**DEXTER PARK
PHARMACY**
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

LITHUANIA 700 YEARS

(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St.
Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista.
Puiki dovana kitataučiams ir lietuviams, naudojamiesiems tik anglų
kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.
11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persiuntimas —
postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-6799

Skyriai: Chicagoje, Cicero, St. Petersburg, Detroite, Waterburyje

Aktyvas: 57 milijonai dolerių.

KASOJE mainomi čekiai, priimami Social Security indėliai, išduodami Mo-
ney Orders ir nemokamai duodamas čekių rašymo patarnavimas.

KASA moka didesnius mokesčius už reguliarias sutaupas ir sertifikatus, negu kiti
bankai.

KASA palankiom sąlygom duoda paskolas, tvarko palikimus ar vaikų fondus ir
atlieka kitus bankinius patarnavimus.

KIEKVIENA TAUPOMOJI ŠASKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100.000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje nuo 9 val. ryto iki 8 val.
vakaro, išskyrus penktadieniais iki 6 v.v. ir šeštadieniais iki 5 v.v.

Aplė paskolų ir sertifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma telrauti KASOJE
darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos vėliausios informacijos.

APREIŠKIMO PARAPIJOS ŠVENTĖ BROOKLYNE

(atkelta iš 5 psl.)

Maldą prieš valgių sukalbėjo klebonas kun. Jonas Pakalniškis.

Tada prasidėjo puikūs pietūs, kuriuos pagamino E. Kezienė su savo štabu. Šeiminkėms tikrai buvo daug darbo, kol aptarnavo 200 svečių. Pradžioje buvo šalti valgiai, o paskui karšti.

Sveikinimo kalbos

Kaip įprasta, kavos metu pasakyta keleta sveikinimo kalbų.

Vysk. P. Baltakis, OFM, prisiminė šios parapijos vargus ir atliktus darbus. Toliau kalbėjo apie jubiliejinį Lietuvos krikšto metus, kad jau išleistas jubiliejinis Lietuvos krikšto medalis, sukurtas mūsų įžymaus skulptoriaus Vytauto Kašubos. Rengiamasi išleisti Vatikano pašto ženklų seriją. Ženklių projektus daro dail. Vytautas Virkau. Ruošiamasi išleisti katekizmą. Buvo paskelbtas poezijos konkursas, kurį laimėjo Tėv. Leonardas Andriekus, OFM. Dabar dar vyksta

Pianistė Aldona Kepalaitė skambina Apreiškimo parapijos padėkos pietuose sausio 18. Nuotr. Jono Černausko

dramos konkursas. Yra atsiųstos keturios dramos.

Taip pat sveikino ir nuveiktais darbais pasidžiaugė Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis, LB NY apygardos pirmininkas Aleksandras Vakselis.

Meninė dalis

Scenoje prieš uždangą aktorius Juozas Boley-Bulevičius labai įspūdingai padeklamavo mintinai išmokęs — aš neturiu laiko, kur atpasakojamos įvairios aplinkybės, kaip žmonės vis teisinasi neturį laiko. O laikas yra didžioji dovana.

Pianistė Aldona Kepalaitė scenoje paskambino Liszto Šv. Pranciškaus pamokslą paukščiams, Miško užimas ir bisui Nykštukų šokį.

Klebono žodis

Paskutinis kalbėjo klebonas kun. Jonas Pakalniškis. Jis ir prisiminė remonto darbus, kaip buvo telkiamos lėšos šiam reikalui. Viso remonto darbai atsiėjo 140,000 dol. Surinkta ir išmokėta 120,000 dol. Likutis greitai irgi bus sumokėtas. Ir šie padėkos pietūs skiriami remonto darbams užbaigti. Šių pietų bene didžiausia mecenatė buvo Marytė Šalinskienė, kuri buvo užsisakiusi 4 stalus svečiams, paaukojo mėsą, didelį tortą. Apie jos aukas praneš patys rengėjai.

P. Jurkus buvo papuošęs sceną lietuviškais ornamentais ir parapijos emblema, o salėje ant sienų buvo iškabinę dekoratyvius lietuviškus kryžius. Pietūs baigti 5 val. Daugumai svečių išėjus, rengėjai kurį laiką dar skubėdami dirbo, kol aptvarkė salę (p.j.)

Vienas iš svečių stalų Apreiškimo parapijos padėkos pietuose sausio 18 d. Iš dešinės sėdi Elena Žukienė, Liolė Černauskienė, Jonas Žukas, Eugenija Minkūnienė, Petras Minkūnas. Nuotr. Jono Černausko

NEW YORK, N.Y.

Vysk. P. aulius A. Baltakis, OFM, pereitą savaitę vasario 2 dalyvavo New Yorko arkivyskupijos naujo vyskupo pagelbininko William J. McCormick įvesdinimo iškilmėse Šv. Patriko katedroje, o vasario 4 dalyvavo bizantinų katalikų Possaic diecizijos naujo vyskupo pagelbininko George M. Kužma konsekracijoje, Possaic, N.J.

Aktorius Juozas Boley-Bulevičius deklamuoja Apreiškimo parapijos padėkos pietuose. Nuotr. Jono Černausko

Kun. Jurgio Gurinsko mirties metinių proga pamaldos buvo sausio 31 pranciškonų vienuolyno koplyčioje. Pamaldose dalyvavo plati velionio giminė ir kiti artimieji. Pamaldas organizavo Vytautas Gerulaitis, kuriam velionis kun. J. Gurinskas buvo dėdė, miręs 1984 metais sausio 23. Mišios buvo aukojamos taip pat ir kitų giminių intencija. Mišias aukėjo pranciškonų vienuolyno viršininkas Tėv. Leonardas Andriekus, OFM. Po mišių Kultūros židinio posėdžių kambaryje buvo surengtos gražios vaišės, kuriose dalyvavo per 30 svečių.

Marytės Šalinskienės - Šalinskienės pagerbimas rengiamas kovo 14 Kultūros židinyje. Marytė Šalinskienė yra labai uoli lietuviškų reikalų ir lietuviškos veiklos rėmėja, savo gausiomis aukomis remia lietuvišką spaudą, parapijas, vienuolijas, organizacijas. Tad New Yorko lietuvių organizacijos, norėdamos jai už šį didelį nuoširdumą atsidėkoti, ir rengia šį pagerbimą.

Naujas Čiurlionio albumas su A. Mikulskio kūrinių 2 plokštelėse. Kaina 15 dol. Persiuntimui 1 dol. Čiurlionio ansamblis dainuoja: A. Mikulskio šiuos kūrinius: Rambynas, Žveng žirgelis lankoj, Kai aš jočiau per girę, Visi berneliai po akių, Sutekėjo dvi upytės, Oi motulė, Balnok, tarne bėrą žirgą, Uljona, Atvažiavo mašinėlą, Už aukštų kalnų, Šv. Jono Vakarėlį, Ant Nemuno kranto, Pasaulio Valdovui, Lietuvos Himnas, Lietuviai esame mes gimę ir Atsisveikinimas su tėvyne. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY, 11207.

Darbininko 1987 m. 3 nr. pirmame puslapyje atspausdinta vyčių, dalyvavusių vienos konferencijos demonstracijose ir Vlko seime Londone. Iš kairės į dešinę šeštojo pažymėtas A. Grigonis. Asmens tikroji pavardė yra A. Gudonis. Už klaidą atsiprašome.

velionio nueitą gyvenimo kelią, atliktus darbus tėvynei Lietuvai ir išeivijos lietuviams.

Koplyčioje pašalms skaitė lietuviškai vaikiai — Vydas, Dainius ir Marius Marijošiai ir duktė Aldona Marijošienė.

Gruodžio 27 Prince of Peace katalikų bažnyčioje už velionio sielą buvo atlaikytos gedulingos pamaldos. Mišias aukėjo kun. dr. Kazimieras Ruibys. Mišių skaitymus atliko duktė Aldona ir vaikaitis Marius Marijošiai. Šiam liūdnam momentui pritaikytas giesmės giedojimo meno ansamblis Sietynas, vadovaujamas muz. Antano Skridulio. Kun. dr. K. Ruibys savo pamokslu taip pat išryškino a.a. Jono kilnumą, pasižymėjimą šeimai ir tėvynei. Šiomis apeigomis ir atsisveikinimo šį taurų tėvynės sūnų, kuris mums paliko gražų darbą ir gyvenimo pavyzdį.

Tau, mielas tėvynaini, tebūnie miela, malonu ir gera amžinosios Tėvynės namuose.

Po laidotuvių Šileikių namuose buvo gedulingi pietūs, kurių metu prisiminta a.a. Jono prasmingas gyvenimas.

gražioje, ramioje, netoli Atlanto vandenyno, Daytona Beach, Floridoje. Jaukūs namai, čia pat Atlanto gražūs paplūdimiai, malonūs pasivaikščiojimai pajūriais, maudymosi malonumai viliojo mielą Joną. Gyvenimu buvo labai patenkintas: Džiaugėsi laiminga, gražia lietuviška šeima, kurią su žmona Vallyte išaugin, išmokslo. O dukros Laimutė, Aldona, Audronė ir sūnus Rimas su šeimomis neliko tėveliams skolingi. Jie juos mylėjo, lankydavo, džiaugėsi tėvelių laimingu gyvenimu, o tėveliai savo vaikų sėkmėmis.

A. a. Jonas Šileikis buvo kiek skirtinga asmenybė. Mėgo meną, tad liuoslaikiais rankose laikė teptuką ir paletę ir yra sukūręs gražių meno darbų, kurių ne vienas turime savuose namuose, kaip mielą atminimą. Mėgo jūmorą, bet švelnų, neužgaunantį. Principuose tvirtas, bet niekam nepiršo savųjų įsitikinimų. Gerbė kitų nuomones, nepaprastai daug skaitė ir daug apie ką žinojo.

Daytonoje gyvendamas įsijungė į Lietuvių klubo veiklą ir tris kadencijas valdyboje sąžiningai ėjo sekretoriaus pareigas. Buvo labai socialus ir šeimyniniuose susibūrimuose malonus pokalbininkas. Jautrus patriotas ir savąją tėvynę nepaprastai mylėjo ir jos ilgėjosi ir dažnai pokalbiuose ir jį sugrįždavo. Mėgo žuvalti ir mylėjo paukščius, juos lesino, globojo ir vieną baltą paukštį buvo prisijaukęs. Šis, netekęs šeiminių, ir dabar dažnai rymo, lyg jausdamas didelio draugo netekimą, prie namų durų.

Šios kolonijos lietuviai su velioniu atsisveikino Volusia Memorial laidojimo koplyčioje gruodžio 26 vakare. Atsisveikinimo kalbas pasakė klubo pirmininkas Jonas Daugėla ir vicepirmininkas Andrius Mironas. Kalbėjusieji prisiminė tauraus

IŠLYDĖJOM JONĄ ŠILEIKĮ

JURGIS JANUŠAITIS

Kūčių vakaras. Daytona Beach ir apylinkių lietuviai būriais šeimomis švęsti šį šventą vakarą. Dar tebeskamba aikštėse kalėdinių giesmių aidai. Atrodo ateina ramybė geros valios žmonėms.

Ir štai visoje lietuvių kolonijoje ima skambėti telefonai. Liūdna, nelaukta žinia. Šį vakarą (1986 gruodžio 24) staiga ir netikėtai po širdies operacijos į amžiną Tėvynę išėjo taurus tėvynės sūnus, mielas šios lietuvių kolonijos gyventojas, a. a. Jonas Šileikis.

Ši skaudi žinia sudrumsčia džiugias kūčių ir Kalėdų nuotakas ir nuliūstame drauge su jo šeima, netekę aktyvaus šios kolonijos nario.

-o-

A. a. Jonas Šileikis gimė 1911 vasario 11 gražiam Aukštaitijos kampelyje, ežerų krašte, Zarasuose. Ten jis augo, mokėsi ir gimnaziją baigė. Jaunasis Jonukas gabus, moksle veržlus, ieškąs šviesesnės gyvenimo ateities. Tad ir ryžtasi žengti mokslo keliu, kad ir tėvynei, jaunai Lietuvai, būtų naudingesnis. Studijuoja ekonominius mokslus Vytauto Didžiojo universitete ir 1936 metais studijas apvainikuoja diplomuoto ekonomisto diplomu.

Nepriklausomybės metais dirba Pieno centre, eidamas atsakingas pareigas. Pergvena dvi okupacijas, išvengia Sibiro, o antrą kartą grįžtant bolševikams, palieka tėvynę ir su šeima — mažamečiais vaikais iškeliauja į nežinomą tremtį, tačiau neprasdamas vilties sugrįžti į laisvą ir nepriklausomą Lietuvą.

Deja likimas lemia kitą lemtį. Pokario metais gyvena Ingolstadt, Bavarijoje, Vakarų Vo-

Jonas Šileikis

kietijoje. Čia jis mokytojauja lietuvių gimnazijoje, dėstydamas anglų kalbą. be to, čia jis dirba IRO ir lietuvių komiteto sekretorium.

Prasidėjus imigracijai, Jonas Šileikis su šeima atvyksta Amerikon ir įsikuria New Yorke - Brooklyne. Dažnai jis pasakodavo nelengvą įsikūrimą Amerikoje, sunkias su šeima gyvenimo sąlygas. bet tada dar savo amžiaus pajėgume a.a. Jonas, kupinas rūpesčių ir nerimo, būdamas gabus jis ieško naujų kelių užtikrinti savo šeimos gražesnę ateitį.

1952 metais baigia mechaninę braižybą, po to gauna šioje srityje darbą ir čia dirba iki išėjo į poilsį - pensijon.

Šalia savo tiesioginio darbo, jis jungiasi į kultūrinę ir visuomeninę veiklą. Dirba LB, BALF ir kitose organizacijose. Jį Dievas buvo apdovanojęs gražiu balsu. Mėgo dainą, tad ir jungėsi į chorą, dalyvavo operėčių pastatymuose ir daug metų dainavo Perkūno chore. Pagaliau, išėjęs į pensiją, su žmonele Vallyte prieš penketą metų įsikūrė

BOSTONO ŽINIOS

Vasario 16-sios minėjimas

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 69-rių metų sukakties minėjimą Bostono ir apylinkės lietuviams rengia Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyrius. Minėjimo programa yra plati ir įvairi, siekianti sujungti visus lietuvius tos šventės dvasia ir iškelti dabartinius mūsų uždavinius pavergtos tėvynės atžvilgiu. Minėjimas vyks tokia tvarka:

1. Speciali programa Laisvės Varpo vasario 15 d. laidoje 9 val. ryto iš radijo stoties WCAV-FM 98.

2. Mišios už Lietuvą vasario 15 d. 10 val. 15 min. ryto Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone.

3. Iškilmingas susirinkimas

Rašytojas Aleksandras Merkelis, gyvenęs Great Necke, N.Y., monografiją apie Vaižgantą ir A. Smetoną autorius, dabar atsidėjęs rašo stambų veikalą apie Vydūną. Monografija jau baigiama. Dalis tos knygos jau atiduota rinkyklon.

Remkime Tauto Fondą ir padėkime finansuoti ELTA biuletenį šešiomis kalbomis leidimą. Jie pasiekia visą laisvąjį pasaulį informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės Iždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Visos aukos siųsti adresu: Tautos Fondas, Lithuanian National Foundation, Inc., P. O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421.

Darbininko skaitytojams, kaip ir kiekvienais metais, buvo išsiųstas 1987 metų kalendorius, išsiųstas lapkričio 14 d. Kas nori gauti kalendorių papildomai, reikia prisiųsti 3 dol. Laukiama aukų ir iš skaitytojų už kalendorių.

NAUJI LEIDINIAI ANGLŲ KALBA

Fire and Night — Five Baltic Plays, by A. Straumanis, 20 dol. When the Soviets Come... A Factual Report by R. Raid, II part, 12 dol.

Faces of two Worlds, by A. Kezys (Distinguished Personalities), 12 dol.

Gaunama Darbininko administracijos (persiuntimui 1 dol.).

A.A. ANTANO MACEINOS PRISIMINIMUI ĮSIGYKITE ŠIAS JO PARAŠYTAS KNYGAS

Jos gaunamos Darbininko administracijoje.

Išlaisvinimo teologija — 5 dol. Dievo Avinėlis — 4 dol. Didžioji Padėjėja — 4 dol. Didysis Inkvizitorius — 4 dol. Saulės Giesmė, įrišta, — 8 dol., minkštais viršeliais — 4 dol.

Didieji dabarties klausimai, įrišta — 6 dol.

Antano Jasmanto — Gruodas, eilėraščiai, — 3 dol.

Persiuntimo išlaidom prašom pridėti 1 dol.

Darbininko administracija

PIRŠLYBŲ BIURAS

Kam vienai ar vienam vargelį vargti ir skūstis vienatvė, jei tai galima pasidalinti su mylimu asmeniu. Nurodykite savo paheidaujamo asmens charakteristiką, amžių ir savo adresą, mes surasime jums gyvenimo draugą ir draugą. Mūsų adresas: Piršlybų biuras, 363 Washington Ave., Apt. 63, Miami Beach, Fla. 33139. Tel. 305 868 - 1470.

vasario 15 d. 2 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliėčių d-jos trečio aukšto salėje, kur pagrindiniu kalbėtoju bus Alfonsas Petrutis, buvęs ilgametis Amerikos Balso lietuvių skyriaus vadovas, o mėninę programą atliks sutartinai Bostono Aukštesniosios liutuanstinės mokyklos mokiniai, Sodauto etnografinis ansamblis ir Bostono tautinių šokių ansamblis, pavaizduodami nepriklausomybės atkūrimo laikotarpį.

4. Lietuvos vėliavos iškėlimas vasario 17, antradienį, 11 val. ryto prie State House, o 12 val. prie City Hall Bostone.

Visi lietuviai kviečiami įsijungti į visas minėjimo dalis ir savo auka paremti Lietuvos laisvinimo darbą. Organizacijos prašomos bažnyčioje ir iškilmingame susirinkime dalyvauti su vėliavomis, o taip pat paskirti auką Lietuvos laisvinimo reikalams. Gausus lietuvių dalyvavimas Lietuvos vėliavos iškėlimo iškilmėse prie viešųjų pastatų atkreips valstijos, miesto, plačiosios amerikiečių visuomenės spaudos, televizijos ir radijo tarnybos dėmesį. O tai gražiai pasitarnaus lietuvių vardo ir Lietuvos laisvės reikalų iškėlimui.

Aktualūs pranešimai

Laisvės Varpas savo laidoje pateikia vis naujų pranešimų aktualiais reikalais. Taip paskutiniu metu perduoti Valdo Adamkaus įspūdžiai iš Lietuvos ir kun. dr. Valdemaro Cukuro pranešimas apie Lietuvos krikšto 600 metų sukakties minėjimą ir vysk. Jurgio Matulaičio paskelbimą palaimintuoju. Margučio vedėjo Petro Petručio pasikalbėjimas su Valdu Adamkum įjungtas į sausio 11 d. ir sausio 18 d. laidas, o kun. dr. Valdemaro Cukuro pranešimas — sausio 25 d. programoje.

Valdas Adamkus pasakojo apie radiacijos grėsmę Lietuvoje, gamtos taršą, Kuršių nerijos naftos įrengimų pavojus, lietuvių didžiavimąsi Žalgirio krepšininiais, ypač Arvydu Saboniu, o kun. dr. Valdemaras Cukurdas iškėlė Lietuvos krikšto 600 metų sukakties minėjimo ir vysk. Jurgio Matulaičio paskelbimo palaimintuoju Romoje iškilmų reikšmę. Tai aukštai iškels Lietuvos vardą viso pasaulio akyse.

Tokių pranešimų suorganizavimas ir perdavimas Laisvės Varpo laidoje atskleidžia lietuvių radijo programų vaidmenį mūsų visuomeninėje ir kultūrinėje veikloje.

RENGINIAI

Vasario 15 d. 2 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliėčių D-jos trečio aukšto salėje So. Bostone iškilmingas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimas.

Vasario 22 d. 3 val. popiet Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje po bažnyčia Bostono iškilmingas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimas.

Kovo 22 d. 3 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliėčių D-jos trečio aukšto salėje, seniausios Naujosios Anglijos lietuviškos radijo programos, vedamos Stepono ir Valentinos Minkų, renginys — koncertas.

Balandžio 26 d. 3 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliėčių D-jos trečio aukšto salėje So. Bostone pavasarinis Laisvės Varpo koncertas, kuriame programą atliks sol. Nelė ir muz. Arvydas Paltinai iš Vakarų Vokietijos.

BOSTONO LIETUVIŲ BALSO — MINKŲ RADIO PROGRAMA girdima per radijo stotį WLYN 1360 AM banga sekmadieniais nuo 8 iki 8:45 val. ryto. Vadovauja S. ir V. Minkai, 71 Farragut Road, So. Boston, Mass. 02127. Tel. 268 - 2515. Pas Minkus gaunamas "Darbininkas".

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586 7209.

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Redakcija.....(718) 827-1352
Administracija.....(718) 827-1351

Spaustuvė.....(718) 827-1350
Vienuolynas.....(718) 235-5962
Vyskupas.....(718) 827-7932
Salė (kor.).....(718) 827-9645
Salės adm.(718) 235-8386

Kultūros Židiny šį savaitgalį, vasario 7 ir 8 dienomis, 14-toji dailės paroda, skirta Lietuvos nepriklausomybės šventei pagerbti ir prisiminti pirmosios lietuvių dailės 80 metų sukaktį. Rengia LB New Yorko apygardos valdyba.

14-toji dailės paroda vyksta vasario 7 ir 8, šeštadienį ir sekmadienį, Kultūros Židinyje. Paroda lankoma šeštadienį nuo 12 iki 9 v.v., sekmadienį nuo 12 iki 4 v.v. Parodos iškilmingas atidarymas šeštadienio 7 v.v. Paroda bus ir iškilni ir įdomi, nes joje bus išstatytas paveikslas iš pirmosios lietuvių parodos. (Žiūr. skelbimą).

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas New Yorke bus vasario 14, sekmadienį, 3 v. popiet Kultūros Židinyje. Kalbą pasakys buvęs LB. krašto valdybos pirmininkas Antanas Butkus. Meninėje programoje dalyvauja solistė Aldona Stempužienė iš Clevelando. Jai akomponuoja Dalia Sakaitė. Taip pat programoje dalyvauja ir New Yorko lietuvių tautinių šokių ansamblis Tryptinis, vadovaujamas Jadvygos Matulaitienės. Minėjimą rengia Amerikos Lietuvių Tarybos New Yorko skyrius. Iškilmingos pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioje bus 11 val. Pamokslą pasakys Tėv. Leonardas Andriekus, OFM.

Bendrų vaišių, kaip buvo skelbta, Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime Kultūros Židinyje nebus. Tą dieną bus galima papietauti. Taip pat veiks bufetas ir baras.

Maironio liutuanistinėje mokykloje jau prasidėjo antrasis pusmetis. Lietuvos nepriklausomybės šventė bus paminėta vasario 14 mokyklos patalpose pamokų metu. Mokyklai dabar vadovauja Vida Penikienė, veikia 10 skyrių ir vaikų darželis.

Pranciškonų vienuolijos provincijos tarybos posėdžiai vyko šios savaitės pradžioje Kennebunkporto vienuolyne provincijolo būstinėje. Iš New Yorko dalyvavo patarėjai Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM, ir Tėv. Antanas Prakapas, OFM.

New Yorko žinių dėl pagausėjusių skelbimų dar yra 5 ir 7 psl.

Hartford, Conn., Lietuvių karių Veteranų Sąjungos Rėmėjų skyrius, įvertindamas Darbininko darbą lietuvių išlaikyme ir objektyvią informaciją, atsiuntė 10 dol. auką laikraščiui stiprinti. Noširdus ačiū.

Iš Metropolitan operos rūmų vasario 7, šį šeštadienį, 1:30 val. popiet New Yorko laiku per radiją bus transliuojama W. A. Mozarto opera "Le Nozze di Figaro". Pagrindiniai solistai: Elisabeth Söderström, Kathleen Battle, Frederica von Stade, Jorma Hynninen, Jose van Dam. Diriguoja James Levine.

Moterų vienybės susirinkimas, skirtas Lietuvos nepriklausomybės šventei paminėti, bus vasario 10, antradienį, 7 v.v. Congregational bažnyčios salėje, 91 St. ir 85 Rd. Woodhaven, N.Y. Minėjimas bus su vaišėmis. Šventės proga žodį tars Darbininko redaktorius Paulius Jurkus. Visos narės su svečiais prašomos dalyvauti. Moterų Vienybės pirmininkė Elena Andriusienė šiuo metu yra išvykusi atostogų į šiltus kraštus. Tada ji jau bus grįžusi iš atostogų ir vadovaus visai programai.

Apreiškimo parapijos savaitinis biuletenis praneša, kad iki šiol bažnyčios remonto darbams gauta aukų 131, 275.25 dol. Banketas, kuris buvo surengtas sausio 18 davė pelno 4228.00 dol. Tad iš viso bažnyčios atnaujinimui gauta 135,503.25 dol. Pasižadėjimų turi apie 2000. dol. Iš viso bažnyčios atnaujinimo darbams reikėjo surinkti 140,000 dol.

Lietuvos nepriklausomybės prisiminimas dr. Mykolo Arvyso studijoje bus vasario 14, šeštadienį, nuo 5 iki 8 v.v. Bus kokie teiliai, jo skulptūros parodos apžiūrėjimas ir kita. Dr. M. Arvystas yra drauge ir skulptorius, baigęs skulptūrą Columbijos universitete, turi didelę studiją ir gražias patalpas. Jo studijoje ir bute jau kelintą kartą rengiami tokie nepriklausomybės prisiminimai. Rengia lietuvių profesionalų grupė, pasivadavusi Branduolys vardu. Šis Branduolys veikia prie Aušros Vartų parapijos Manhattane. Įėjimo auka 20 dol. Visos aukos skiriamos Aušros Vartų bažnyčios remontui. Tokių minėjimų pradininkė ir iniciatorė yra dr. Gražina Baliūnaitė-Austin, kuri šiemet tuo metu bus išvykus tarnybos reikalais. Jos vietoje minėjimo reikalais rūpinasi Ms. Poškus, tel. 212 677-7378.

Virtuvė su lietuviškais valgiais ir tauriais gėrimais veiks vasario 15, Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimo metu, nuo 1 val. iki minėjimo pabaigos. Tad svečiai, atvykę į minėjimą kviečiami užteiti į apatinę salę ir papietauti dar prieš minėjimo pradžią.

Lietuvos vyčių 110 kuopa vasario 15 minės Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimą, 11 val. visi organizuoti dalyvauja mišiose V. Atsimaityno lietuvių parapijos bažnyčioje, Maspeth, N.Y. Po mišių minėjimo programa ir priešpiečiai parapijos salėje.

Lietuvos vyčių 110 kuopa vasario 27 organizuoja penkių autobusų kelionę į Atlantic City. Išvykai vadovauja Helen Matulionis 718 326 - 3398, Josephine Kajris 718 296 - 0876 ir Mary Shalins 718 296 - 2244.

80 METŲ NUO PIRMOSIOS LIETUVIŲ DAILĖS PARODOS

(atkelta iš 3 psl.)

Paroda buvo uždaryta vasario gale. Ji tęsėsi daugiau kaip pusantro mėnesio. Ją aplankė per 2000 žmonių. Aplankė inteligentai ir darbininkai. Viena tarnaičių grupelė parodoje net uždainavo lietuviškas dainas, taip jos buvo pagautos to įspūdžio.

Parodos reikšmė

Parodos reikšmė buvo nepaprastai didelė. Pirmiausia ji subūrė išsisklaidžiusius po Europą lietuvių dailininkus. Jie telkėsi apie organizatorius; greitai iš jų išaugo Lietuvių Dailės Draugija.

Paroda sukėlė judėjimą lietuvių visuomenėje. Daug rašyta

Kun. dr. Petras Stravinskas oficialiai paskirtas Švč. Trejybės lietuvių parapijos administratoriumi, Newark, N.J.

Muziko Jono Žuko, vargonų virtuozo, pirmasis koncertas įvyko prieš 50 m. Kaune Tos sukakties proga jo vargonų koncertas rengiamas Baltimorėje, MD, Mary Our Queen katedroje. Koncertas įvyks vasario 8 d., sekmadienį, 5:30 v. popiet.

Palanga, Klaipėda (su nakvyne), Panevėžys, Kaunas. Tai tik keletas iš Lietuvos miestų, kuriuos lankys GT International ekskursantai. Dėl detalių žiūrėk GT International skelbimą šeštame Darbininko puslapyje.

Greenpoint pas lietuvių savininką išnuomojamas erdvus keturių kambarių butas. Suinteresuoti gali skambinti tel. 782 - 8456.

spaudoje lietuviškos dailės klaušimais, ko anksčiau visai nebuvo.

Anksčiau gi nebuvo ir lietuviško peizažo, nutapyto lietuviu dailininku. Dabar Lietuvos gamtos grožį, jos mistiką atidengė ir visiems parodė lietuvių dailininkas.

Dailininkai sukūrė ir pirmuosius mūsų veikėjų portretus ir juos įamžino.

Ir nuo tų metų jau išsijudina dailės gyvenimas. Jau nuolat rengiamos lietuvių dailės parodos. Prieš karą Vilniuje buvo surengta net 7. Jos subūrė ir anksčiau dalyvavusius ir visai naujus dailininkus. Taip parodos sudarė sąlygas lietuvių dailininkui pasiekti savo tautoje.

Nors pirmoji paroda neturėjo kokių užsibrėžtų tikslų, ji tik norėjo suburti lietuvių dailininkus, bet vis dėl to ji parodė ir lietuvių kūrybingumą, lietuvių placią sampratą.

Parodoje buvo išstatyta M. K. Čiurlionio Pasaulio sutvėrimo ciklai ir kiti jo simboliniai, gilios minties paveikslai. Šalia jų buvo ir realistų, simbolistų. Ir visi jie sutilpo. Visi tiesiog džiaugėsi kaip tos darželio gėlės, kad jos yra drauge, tame gražiame lietuviškos kūrybos darželyje.

-o-

Pagarbiai prisimindami pirmuosius parodų rengėjus, tuos entuziastus lietuviškojo meno puoselėtojus, kviečiame dabar visus aplankyti ir šią parodą, kuri parodys lietuvių kūrybingumą, ištikimybę savo tautos kūrybai. Ir dar įspūdingiau, kad mūsų parodoje bus vienas paveikslas iš tos pirmosios parodos. (p.j.)

KAUKIŲ BALIUS

bus vasario 28, šeštadienį, 8 val. vakare Kultūros Židinyje 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Veiks baras
Sokiam gros brolių Kezių orkestras.
Geriausios kaukės bus premijuojamos.
Suaugusiems — 20 dol.
Studentams ir moksleiviams — 15 dol.

Bilietus platina ir stalai užsakomi pas:

M. Šalinskienė — 296 - 2244
Pr. Ažuoliene — 296 - 1205
M. Klivečienė — 296 - 0406
A. Lukoševičiūtė — 849 - 6083
G. Simonaitytė — 843 - 6049

Rengia ir visus atsilankyti kviečia

New Yorko Ateitininkai

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS NEW YORKE ĮVYKS VASARIO 15, SEKMADIENĮ

IŠKILMINGOS PAMALDOS 11 val. Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Mišias koncelebruoja kun. Jonas Pakalniškis, Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, kun. Danielius Staniškis.

Pamokslą sako Tėv. L. Andriekus, OFM

MINĖJIMAS KULTŪROS ŽIDINYJE 3 VAL.

Kalbą buvęs JAV LB Krašto valdybos pirmininkas DR. ANTANAS BUTKUS
Dainuoja solistė ALDONA STEMPUŽIENĖ

Jai akomponuoja pianistė DALIA SAKAITĖ

Tautinius šokius šoka N.Y. ansamblis TRYPTINIS
vadovaujamas JADVYGOS MATULAITIENĖS

Organizacijos prašomos pamaldose ir minėjime dalyvauti su vėlavomis.

New Yorko Amerikos Lietuvių Taryba nuoširdžiai kviečia visus dalyvauti minėjime.

14 -TOJI DAILĖS PARODA

rengiama 1987 m. vasario 7 - 8 Kultūros Židiny, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY..

Dalyvauja per 20 dailininkų, bus išstatyta per 100 jų kūrinių.

Iškilmingas parodos atidarymas ir premijų įteikimas — vasario 7, šeštadienį, 7 v.v. Po atidarymo — kavutė.

Paroda lankoma:

šeštadienį, vasario 7, nuo 12 val. iki 9 v. v. sekmadienį, vasario 8, nuo 12 v. iki 4 v. popiet.

Paroda skiriama Lietuvos nepriklausomybės šventei pagerbti ir taip pat prisiminti pirmosios lietuvių dailės parodos 80 metų sukaktį.

Rengia ir visus atsilankyti kviečia

LB NEW YORKO APYGARDA

HOLIDAZE TOURS — KELIONIŲ AGENTŪRA

suruošusi daug sėkmingų ekskursijų LIETUVOS VYČIAMS, kviečia su VYČIAIS keliauti į LIETUVOS KRIKŠTO 600 METŲ ISTORINES IŠKILMES ROMOJE!

VIENOS SAVAITĖS ekskursija išvyksta iš New Yorko BIRŽELIO 25 D. (ir antroji). Kaina, įskaitant apsigyjamą 4 žvaigždžių viešbutyje, visas keliones autobusais, ir bilietus į visus renginius, \$1125. asmeniui, dviem kambarių. Norintieji apsigyti liuksusiniame Cavalieri Hilton viešbutyje, prideda \$150.

ANTROJI, 12-KOS DIENŲ ekskursija, įskaitant viską Romoje, kelionę lėktuvu į MÜNCHENĄ, Vokietijoje, bei keliones ir apsigyjamą VIENOJE IR SALZBURGE, Austrijoje, kalnuos \$1599. asmeniui, dviem kambarių. Kurie apsigyja Cavalieri Hilton viešbutyje, Romoje, prideda po \$95. Vienoje, Austrijoje, bus apsigyjamą pačiame geriausiame "Imperial" viešbutyje be kito mokesčio!

Ir šiom Vyčių ekskursijom sutiko vadovauti prof. dr. JOKŪBAS STUKAS, Vyčių Garbės Narys. Neatidėliojant pasiūskite \$100 užstatą HOLIDAZE TOURS AGENTŪRAI šiuo adresu: 810 Belmar Plaza, Belmar, N.J. 07719. Telefonai: N.J. Toll Free: 800-662-3055. USA Toll Free: 800-526-2827. Malonėkite kreiptis laišku arba telefonu gauti ekskursijų brošiūrėlių. Išvykstant iš Chicago: plus \$80., Los Angeles: plus \$193., Washingtono: plus \$69.